ISSUE 73 / DECEMBER 2013

The AmCham ADVANTAGE

THE OFFICIAL MAGAZINE OF THE AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE IN ALBANIA

www.amcham.com.al

Amcham flet për shqetësimet e biznesit me doganat e tatimet

Konferenca e parë Rajonale e Amcham-eve në Tiranë

Ministri Arben Ahmetaj takohet me anëtarët e Dhomës

Amcham flet për shqetësimet e biznesit me doganat e tatimet

CONTENT / PERMBAJTJA

AmCham News / Lajme

AmCham celebrates American Independence Day
AmCham feston Pavarsinë e Amerikës 6-9
AmCham Agenda presented to new government, parliamentary political forces
Axhenda e AmCham-it me qeverinë e ardhshme dhe forcat politike në Parlament 10-17
AmCham's ideas on new entity aimed to take business issues to the government
AmCham sjell idetë mbi strukturën e re të biznesit pranë qeverisë 18-19
asdasdasdasd
dddddddddddddddddddddddddddddd 20-21
AmCham meets with representatives of Crown Agents
Ja cfarë duhet të dinë anglezët që do të administojnë doganat dhe tatimet 22-23
Ambassador Arvizu invites WoBAC members to networking meeting
Ambasdori Arvizu fton në rezidencën e tij anëtarët e WoBAC 24-25
Women in Power, Kosovars leads the way
Women in Power, Kosovarët marrin iniciativën 26-27
WoBAC head meets Imelda Poole
Takim i Kryetares së WoBAC me zj. Imelda Poole 28-29
Dhoma Amerikane organizon Mbledhjen e 100-të
Dhoma Amerikane organizon Mbledhjen e 100-të 30-31
Business Forum with Taxpayer Advocate Arthur Papajani
Forum Biznesi **me Avokatin e Tatimpaguesve, z. Artur Papajani** 32-35

Member News / Lajme Anëtarësh 36-39
Discussions focus on social media and lobbying
Lobimi dhe media sociale në qendër të diskutimeve 40-41
AmChams meet in Washington to discuss Transatlantic Trade Agreement
Marrëveshja e Tregtisë Transatlantike mbledh Dhomat Amerikane në Washington 42-43

AMCHAM BOARD

President
MARK C. CRAWFORD
International Securities Brokerage

Vice-President
Arsen KURTI
Microsoft Albania

Secretary
Bernard SHEHU
Konsort

Treasurer
Laura QORLAZE
Avanntive Consulting

Board Members

Adrian SHEHU
T.C.N

Aleksandër SARAPULI
Albanian American Enterprise Fund

Elton ÇOLLAKU
Financial Union Tirana-Western Union

Flutra VEIPI
PROCREDIT BANK

Loreta PEÇI
PricewaterhouseCoopers Audit

Steve NUTLEY
KPMG Albania

Peter CLAVELLE
Tetra Tech ARD

Floreta LULI-FABER
Executive Director AmCham Albania

SUSTAINING MEMBERS — ANETARE PRESIDENCIALE

Intesa Sanpaolo Bank Albania	Coca-Cola	Western Union	DHL	CCS Computer & Copier Systems	Kalo & Associates Attorneys at Law	Albanian-American Enterprise Fund	Korça	Boga & Associates Legal · Tax · Accounting	KPMG
TCN Hi-Tech System Integrator	M&D Marketing & Distribution Albania	GSA Automation Systems Group	ZI CO sh.a.	vodafone	SIGAL UNIQA Group Austria	EMIGRES	SUCRALBA	ALD KRIS	Lockheed Martin
Sheraton Tirana Hotel	Miell Tirana	JD Jordil	doniAnna Prodhim Kepucesh	kesli	Kika Construction	Raiffeisen Bank	Banka Ndërkombetare Tregtare International Commercial Bank	Fufarma sh.a. 1946 Tirana - Albania	AK-INVEST
Hotel Colosseo Shkodër	Tirana International Airport Nënë Tereza	A&A International	pwc	Taçi Oil International	ande-Im®	Alumil Building excellence every day	GPA	AVON the company for women	eagle mobile
Egnatia Group	Avda	Fibank First Investment Bank	Stefani & Co	Seament Albania	Universiteti Marin Barleti	Yldon	ANAS Fiat		Alcatel·Lucent
Bankers Petroleum Albania Ltd.	Prima Gas	InfoSoft Systems ...better together...	Intersig	ERBIRON	Korsel	Microsoft	Aluflor	ICTS Albania	N&N
Trema Engineering 2	Balfin Balkan Finance Investment Group	Ernst & Young	Stream Oil & Gas	eida	Albanian Motor Company	JTI Japan Tobacco International	ProCredit Bank Albania	belleair	Albania Duty Free
Grant Thornton	Tea Oil Group Tea Construction & Petrol	British American Tobacco Albania	Fusha sh.p.k.	Albanian-American Development Foundation AADF	TGD Real Estate & Valuation Services	Titan Antea Cement Sh. A.			

AmChams help design a large regional market

Region's AmChams meet in Tirana

Ideas and thoughts exchanged about how AmChams in the region can work together to create an attractive regional market that serves the growth of U.S. and international investments not just in individual countries but the region as a whole.

Albanian business leaders working with the American Commerce in Albania have taken the first step toward a new regional initiative that brings together AmChams from the Western Balkans region. Other AmChams in the region supported the initiative and became part of the First Regional Conference of AmChams which set the basis broader cooperation and planted the first ideas for the creation of a joint regional market.

Representatives of four American Chambers of Commerce – those based in Kosovo, Macedonia, Montenegro and Albania – pushed an important message that will be addressed to all respective governments in the region about the need and importance of a unified regional market to make the region more attractive to American and international investors.

Through joint efforts, these chambers and their members will strive for a common economic policy and common regulatory systems, customs codes and facilities that can promote business in the region. The conference also provided an opportunity for the sharing of experiences among the region's businesses. A major role in the conference was played by the American Embassy in Tirana and the U.S. embassies in the countries participating in the conference. The event also brought together the different economic attaches or officers serving at each U.S. Embassy in the respective countries.

"It's a good chance for AmChams to extend their cooperation and to increase the chances of attracting American investment to the region," Tirana's U.S. Deputy Ambassador Henry Jardine said at the welcoming lunch.

The first joint meeting of business representatives, economic attaches and AmCham executive directors from the four countries served to acquaint them with each other and to shape ideas on the type of cooperation and the shape the conference will take in the future as an annual event.

AmChams discuss cooperation

"The region needs to speak with a single voice, and we are working to create a powerful network that serves the purpose of strengthening the market and attracting regional investments in this market," said AmCham Albania President Mark Crawford, welcoming all participants to the regional conference in Tirana. After lunch, participants spoke in more concrete terms about what the initiative represents and how AmChams in the region can collaborate on a single goal.

Executive directors spoke about AmChams' work representing their members with sensitive issues as well as lobbying with the respective governments. The main trend was that lobbying to improve the business climate and bring investors into the country remains an objective of all AmChams, easily making these the first common goals. The idea to treat the region as a single market brought to the table different ideas that address issues of legislation, regulatory systems, customs codes -- the first line of issues that are of interest member businesses.

Dhomat Amerikane ndihmojnë në dizenjimin e një tregu të madh Rajonal

AmCham-et e rajonit takohen në Tiranë

Shkëmbehen ide dhe mendime mbi mënyrën se si duhet të punojnë Dhomat për të krijuar një treg rajonal atraktiv, që i shërben rritjes së investimeve të huaja dhe Amerikane jo në mënyrë individuale, por për të gjitha vendet e rajonit.

Iniciativën e parë e ndërmorrën biznesmenët shqiptarë së bashku me Dhomën Amerikane të Tregtisë në Shqipëri. Dhomat e tjera Amerikane në rajon e përkrahën iden dhe u bënë pjesë e Konferencës së parë rajonale të Dhomave Amerikane që hapi dhe rrugën e një bashkpunimi më të gjerë dhe "mbolli" idet e para të krijimit të një tregu rajonal me të dhëna të përbëshkëta.

Pikërisht këtë ka bërë edhe konferenca. Përfaqësues te katër Dhomave Amerikane të Tregtisë të vendeve fqinje Kosova, Maqedonia dhe Mali i Zi dhe Shqiperia kanë përcjellë jë mesazh të fuqishëm që do të adresohet tek të gjitha qeveritë e vendeve të rajonit për nevojën dhe rëndësinë e unifikimit të një tregu rajonal për ta bërë atë më tërheqës për investitorët Amerikanë dhe ata të huaj.

Përmes një përpjekje të përbashkët të Dhomave, anëtarët duhet të përpiqen për politika ekonomike dhe sisteme rregullatore të përbashkëta, kodet doganore dhe lehtësirat që mund të promovojnë biznese në Rajon. Konferenca siguroi gjithashtu një mundësi për shëmbim të eksperiencave mes bizneseve. Një rol të madh në këtë aktivitet kanë luajtur dhe Ambasada Amerikane në Tiranë si dhe Ambasadat Amerikane në vendet pjesmarrëse në konferencë. Aktiviteti mblodhi së bashku dhe Atashe-të Ekonomik të Ambasadave Amerikane në vendet përkatëse.

"Është një shans i mirë për Amcham-et që të zgjerojnë bashkpunimin e tyre dhe të rrisin shanset për tërheqjen e investimeve Amerikane në Rajon " – është shprehur gjatë Drekës së mirëseardhjes zv. Ambasadori Henry Jardine.

Gjatë takimit të parë mes tyre biznesmenët, atashet ekonomik dhe Drejtorët Ekzekutive nga të katër vëndet ka shërbyer për ti njohur ata me njëri tjetrin dhe për të dhënë menidme e para mbi iden e këtij bashkpunimi dhe formën që ky aktivitet duhet të marrë vit pas vit.

It appeared that at present in all four represented countries, AmChams deal with state institutions covering business issues and laws that affect the economic life of the respective countries. Each of the executive directors spoke of the working relationships with these organizations and the issues they faced.

There was discussion that each AmCham can have a direct impact on state regulatory systems, applying identical proposals while outlining the idea of a more unified market.

Discussions of AmCham representatives from all four countries were also supported by Albania's Deputy Minister of Economy Brunilda Paskali, who emphasized the willingness of the government to support the business community and to create a favorable investment climate.

"The four flags of neighboring countries in Tirana and a discussion of a regional market comes in line with the government's new strategy to boost foreign investment by significantly improving the business climate in the country," Albanian Deputy Minister Paskali said.

The meeting continued in the evening with a dinner with the presence of U.S. Deputy Ambassador to Tirana Jardine, who said in his speech that, "We know that for business people like you time is money, and you have taken time to come to this conference. U.S. embassies in the region will provide the necessary support in this initiative to make the region a favorable market for American investments."

> **Albania's Minister of Economic Development, Trade and Energy, Arben Ahmetaj, also attended and spoke at the event.** "Albania cannot develop through remittances. It needs the synergy that foreign investment brings into the country," he said.

Albania's Minister of Economic Development, Trade and Energy, Arben Ahmetaj, also attended and spoke at the event. "Albania cannot develop through remittances. It needs the synergy that foreign investment brings into the country," he said.

Mr. Ahmetaj welcomed the initiative and proposed a common agenda with the same proposals that can be delivered to the governments of each participating country.

Mr. Ahmtaj reminded the participants of the political work the government is doing for the improvement of Albania's image in order to attract investment. It is also working to project the country as a safe place to invest through amendments to the legal system. The conference ended with the passing of the baton to AmCham Kosovo, which will be the organizer of the second round of the regional conference in May or June 2014.

AmCham-et hedhin në tavolinë argumenta mbi bashkëpunimin

"Rajoni duhe të flasë më një zë të vetëm dhe ne po punojmë që të krijojmë një netëork të fuqishëm që i shërben qëllimit të fuqizimit të tregut Rajnal dhe tërheqjes së investimeve Ameikane në këtë Treg" – ka thënë presidenti iDhomës Amerikane të Tregtisë Mark Crawford duke përshëndetur të gjithë pjesmarrësit në Konferencën rajonle të orgzniauar në Tiranë. Pjesmarësit pas Drekës së Mirëseardhjes kanë folur të terma konkrete mbi atë cfarë prezanton cdo Amcham dhe si munden të gjitha AmCham-et e rajonit të bashkpunojnë për një qëllim të vetëm.

Drejtorët Ekzekutivë kanë prezantuar punën e AmCham-it që përfaqësojnë duke folur për cështjet më sensitive më të cilat janë duke u marrë dhe cështjet lobuese pë të cilat cdo organizatë është e interesuar. Duket se lobimi për të përmirësuar klimën e biznesit dhe për të sjellë investitorë në vend, mbetet një objektiv i të gjithë Am-Cham-eve duke bërë lehtësisht një objektiv të përbashkët. Ideja për ta trajtuar rajonin si një treg të madh rajonal ka hedhur në tavoline ide të ndryshme që adresojnë cështje e legjislacionit, sistemeve rregullatore kodeve doganore, në rreshtin e parë të cështjeve që janë në interes të biznesit anëtar.

> **Ministri i Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Energjitikës, Z. Arben Ahmetaj citoi se** " Shqipëria nuk mund të zhvillohet më nga remitancat por nga sinergjia që sjellin investimet e huaja në vend".

Duket se në të katër vëndet prezente Dhomat Ameriakne janë anëtarë të orgaziazmave shtetërore që mbulojnë cështjet e biznesit dhe të ligjeve që prekin jetën ekonomike të vëndeve. Secili nga drejtorët ekzekutiv ka folur për raportet e punës që ka me këto organizma dhe problematikat që e tyre. Nga diskutimet është hedhur ideja që cdo Amcham mund të ndikojë drejt për drejt në këto nivele shtetërore për të kërkuar aplikimin e sistemeve regullatore të njëllojta për të gjithë Rajonin duke ravijëzuar më shumë iden e një tregu të unifikuar.

Diskutimet e përfaqësuesve të AmChameve nga katë vënde janë mbështetur edhe nga zv. Ministrja e Ekonomisë e cila ka theksuar vullnetin pozitiv që ekziston sot në qeveri për të mbështetur biznesin dhe për të krijuar një klimë të favorshme investimesh.

"Katër flamuj të vëndeve fqinjë në Tiranë dhe diskutimi për një treg rajonal vijnë në harmoni me strategjinë e re të qeverisë për të nxitur investimet e huaja duke përmirësuar ndjeshëm klimën e biznesit në vend" _ ka thënë gjatë takimit zv. Ministrja e Ekonomisë z.Brunilda Paskali.

Takimi vazhdoi në mbrëmje me një Darkë Pune me praninë e Zëvendësambasadorit Z. Henry Jardine i cili ne fjalën e tij tha "E dimë që për ju biznesmenët koha është para dhe ju shpenzuat kohën tuaj për të ardhur tek kjo konferencë. Ambasadat Amerikane ne rajon do t'ju japin mbështetjen e nevojshme në këtë iniciativë për ta bërë rajonin një treg të favorshëm për investimet Amerikane".

Ministri i Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Energjitikës, Z. Arben Ahmetaj citoi se " Shqipëria nuk mund të zhvillohet më nga remitancat por nga sinergjia që sjellin investimet e huaja në vend".

Z. Ahmetaj e mirëpriti iniciativën dhe propozoi edhe një axhendë të përbashkët me kërkesa të njëjta e cila duhej ti dorëzohej qeverive të secilit vend.

Duke folur më të pranishmit z. Ahmteaj ka kujtuar se puna politike që po bën qeveria i shërben përmirsimit trë imazhit të Shqipërisë por për të thithur investimet dhe për ti patur të sigurta ato duhet bërë shumë punë me legjislacinin dhe sistemin juridik.

Konferena ka mbyllur punimet e saj duke i kaluar stafetën Amcham Kosovës i cili do të jetë dhe organizatori i raundit të dytë të kësaj konferencë rajonale në muajin Maj ose Qershor, në Kosovë, në vitin 2014.

Memorandum of Understanding among the Region's AmChams:

1 To organize annual meetings of the regional AmCham-s for common business issues handled by respective Committees such as Tax & Legal Committee, Human Resources Committee or Intellectual Property Rights Committee;

2 To organize an annual meeting of regional AmCham-s Presidents, Board Members and Executive Directors;

3 To start working for a road show / door nock event joint regional AmCham-s function in United States in the coming year or so, with focus on presenting the potential of investing the Region as one market.

4 To engage three other countries, Bosnia Herzegovina Serbia and Croatia in this regional effort. To coordinate the effort with the Southeast Europe 2020 strategy, which is supported from EU.

5 To establish a common platform/regional AmCham Manifest between, in order to provide the common facilities and advantages of the countries and those which are common between AmCham-s and present them to the U.S. and other international investors.

6 To have Mutual Benefits & Services

Events

If recommended by another Chamber executive, members in good standing from participating AmChams may attend any regular event organized by another participating AmCham, at the member rate or local equivalent. All AmChams should have an updated list of events on their website.

Country Briefings

If recommended by another Chamber executive, members in good standing from participating AmChams may request short introductory "Country Briefings" from another participating AmCham. This service assumes that the visiting member is a potential candidate for membership in the other's AmCham and that reasonable notice is given to set a date.

Executive Referrals

All AmCham executives should make an effort to ensure that senior managers, who take on new responsibilities in other European Countries, receive a proper introduction to the AmCham in the new host country

Memorandumi i Mirëkuptimit, ja cfarë duhet të bëjnë Dhomat

1 Organizimi takimeve vjetore për rrjetin e AmCham –ve rajonalë për çështje të përbashkëta të biznesit që trajtohen nga komitete përkatëses i Komiteti i Taksave dheLigjeve, Komiteti i Burimeve Njerëzore dhe Komiteti i tëDrejtave të Pronës Intelektuale.

2 Organizimi një takimi vjetor të presidentëve anëtarëve të bordit dhe drejtorëve ekzekutivë të gjithë AmCham-ve në Rajon.

3 Të fillojë puna për një eveniment të përbashkët, rrugë biznesi dhe prezantim në Shtetet e Bashkuara në vitin e ardhshëm me focus paraqitjen e potencialit të investimit në tregun rajonal.

4 Përfshirja e trevende të tjera, BosnjëHercegovinës, Serbisë dhe Kroacisë, në këtë përpjekje rajonale. Koordinimi i punës me Strategjinë e Evropës Juglindore 2020, mbështetur nga BE-ja.

5 Krijimi i njëplatforme të përbashkët rajonale, AmCham Manifest, në mes të dhomave me qëllim arritjes së synimeve të përbashkëtadhe prezantimin e avantazheve të rajonit që AmCham-et t'I paraqesin ato në SHBA dhe te investitorët ë tjerë ndërkombëtarë.

6 Pasja e përfitimeve dhe shërbimeve reciproke.

Evenimente

Nëse janë të rekomanduar nga një drejtues ekzekutiv I dhomës, anëtarët me të drejta të plota të njëAmCham- imund të marrin pjesë në çdo aktivitet të rregullt të organizuar nga një tjetër AmCham pjesëmarrëse në rrjet, me detyrim e anëtarit vendas ose ekuivalentin lokal. Të gjitha AmCham-et duhet të kenë një listë të përditësuar në faqet e tyre online.

Country Briefing

Nëse rekomanduar nga një drejtues ekzekutivi dhomës partnere, anëtari me të drejta të plotat ë njëAmCham-I pjesëmarrës në rrjetmund të kërkojë një Country Briefing (një përmbledhje e shkurtër e të bërit biznes në vend) nga një tjetër AmCham pjesëmarrës. Ky shërbim supozon se anëtari i interesuar është një kandidat potencial për anëtarësim nëAmCham-in tjetërdhe se jepet një njoftimi I arsyeshëm për të vendosur një date për këtë.

Rekomandimet e Drejtuesve Ekzekutiv

Të gjitha AmCham-et duhet të bëjnë një përpjekje që menaxherët e lartë, të cilët marrin përgjegjësi të reja në vendet e tjera evropiane, të prezantohen në mënyrën e duhur ngaAmCham-i në vendin e pritës.

Business Forum with the General Director of Taxes

AmCham informs Director Shehaj of members' concerns

New General Director of Taxes Briseida Shehaj joined AmCham members in a recent Business Forum. It's the first meeting in two years that a head of the Albanian tax administration has had with AmCham members. There had had previously been regular meetings, but the trend had been interrupted by the previous administration, despite AmCham requests.

The meeting had an open discussion between the two sides and served to create a new relationship between the tax administration and the business community in the hope of bringing a different atmosphere into the working relationship.

Director Shehaj said she came to the meeting with senior representatives of the tax administration to hear about issues businesses have and problems and to deal with them in a proper and timely manner.

Welcoming Ms. Shehaj to the forum, AmCham President Mark Crawford spoke about the great importance of the cooperation between the two sides not only for AmCham but for the entire business community. He added that recent developments in the region demand ideas to develop efficient strategies that are necessary to require an open and constructive dialogue with the government.

U.S. Deputy Ambassador Henry Jardine said at the event that Albania faces challenges ahead, and it is everyone's responsibility to make positive changes in the country, including on issues relating to the business community. He praised the role of the AmCham and the work it is doing to promote dialogue and cooperation with governmental structures to create a positive business climate.

AmCham representatives presented key issues it is working on as an organization to help develop an optimal business climate. Tax and Legal Committee Chairwoman Ardjana Shehi made a presentation of key findings of a White Paper that will soon be submitted to the General Tax Directorate.

> **One of the most prominent issues AmCham members face** is that of VAT reimbursements, a practice that currently remains in complete violation of the conditions and procedures provided by law.

Forum Biznesi me Drejtoren e Përgjithshme të Tatimeve

AmCham-i i tregon Drejtoreshës Shehaj problemet e anëtarëve

Drejtoresha e re e Tatimeve, Brisejda Shehaj, ka rikthyer me prezenën e saj trendin e takimeve që Dhoma ka patur me Drejtorinë e Tatimeve në vite dhe të munguar ndjeshëm gjatë dy viteve të fundit. Diskutimi i hapur me anëtarët i ka shërbyer gjatë takimit krijimit të një marrëdhënieje të re mes tatimeve dhe komunitetit të biznesit, i cili mendohet se do të sjellë edhe një atmosferë ndryshe të punës.

Këtë e ka bërë të ditur Drejtoresha e Tatimeve Shehaj, e cila ka deklaruar se ka ardhur në takim me përfaqësues të lartë të Drejtorisë së Tatimeve, për të dëgjuar çdo problematikë të biznesit dhe për të reflektuar në kohën dhe mënyrën e duhur.

Duke përshëndetur znj. Shehaj, Presidenti i Dhomës Amerikane të Tregtisë, z. Mark Kroford, ka folur për rëndësinë e madhe që ka ky bashkëpunim jo vetëm për Dhomën Amerikane, por për të gjithë komunitetin e biznesit. Zhvillimet e fundit në Rajon dhe idetë për të aplikuar strategji efikase zhvillimi kërkojnë domosdoshmërisht edhe një dialog të hapur dhe konstruktiv me qeverinë.

Gjatë takimit, ka folur dhe Zëvendësambasadori i Ambasadës Amerikane në Tiranë, z. Henri Zhardin, i cili është shprehur se Shqipëria është përpara sfidave dhe se është përgjegjësia e të gjithëve që të bëjnë ndryshime pozitive në vend, duke filluar nga perspektiva që duhet të ketë biznesi . Ai vlerësoi gjithashtu rolin e Dhomës Amerikane në punën që ajo po bën për të nxitur dialogun dhe bashkëpunimin me strukturat qeveritare, për të krijuar një klimë pozitive për biznesin.

Dhoma Amerikane i ka prezantuar çështjet kryesore me të cilat është e angazhuar të punojë si organizatë, për të ndihmuar në zhvillimin e një klime optimale biznesi. Prezantimi është bërë nga Kryetarja e Komitetit të Taksave dhe Ligjeve, znj. Ardjana Shehu. Një pjesë e mirë e këtij raporti do të përfshihet në një 'White Report', që do t'i dorëzohet Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

Problem me legjislacionin

Një nga problemet më të spikatura mes anëtarëve të Dhomës Amerikane mbetet mosrimbursimi i TVSH-së në shkelje të plotë të kushteve dhe procedurave të parashikuara nga ligji. Gjatë takimit, u theksua fakti se procesi i rimbursimit deri më sot ka qenë selektiv, ka abuzime me kontrollet tatimore dhe afatet e kryerjes së kontrolleve, të cilat konfirmojnë TVSH-në për t'u rimbursuar. Problem është konsideruar nga anëtarët e Dhomës edhe mosllogaritja

> **Një nga problemet më të spikatura mes anëtarëve të Dhomës Amerikane** mbetet mosrimbursimi i TVSH-së në shkelje të plotë të kushteve dhe procedurave të parashikuara nga ligji.

Problems with legislation

One of the most prominent issues AmCham members face is that of VAT reimbursements, a practice that currently remains in complete violation of the conditions and procedures provided by law.

During the meeting, AmCham members stressed the fact that the reimbursement process to date has been selective. There has also been abuse of tax audits and terms of carrying out checks on VAT reimbursements. AmCham members also said they were concerned that the electronic system and tax authorities were not calculating the interest and late fees associated with VAT refunds.

The use of unreasonably repetitive tax re-audits of the same time period for the same company, which are in complete violation of Article 85 of Law No. 9920, was also reported as a main concern from members, as was the unreasonable and excessive length of tax audits in violation of the relevant tax audit programs and legal terms and procedures.

Members were also unhappy with the lack of compensation of taxes to be paid with tax reimbursements (including VAT and insurance contributions), as defined in the relevant provisions of Law no. 9920 as well as lack of compensation on future tax obligations.

Lack of transparency and lack of uniform implementations of tax appeals and technical decisions of the tax administration are also points of concern. Members note that for similar cases authorities have provided different solutions, violating the principle of impartiality in law enforcement. According to Ms. Shehi, lacks of uniform interpretations are a legal violation of rules. Technical decisions with retroactive effect are also unacceptable, she said. When there are complaints, "the General Tax Directorate does not indicate the specific requirements demanded of taxpayers, and official answers from the institution give no solutions on the merits of the respective claims, but mainly just cite legal provisions, leaving the issue unresolved and creating uncertainty for taxpayers," said Ms. Shehi during her presentation at the Americans Chamber of Commerce forum in the head of the tax administration.

AmCham's proposed solutions

- Frequent and rapid changes to taxation legislation and vague provisions which lend themselves to different interpretations pose a problem for businesses rather than greater legal certainty.
- Entry into force of new taxation legislation (including other normative acts or changes that have a fiscal impact) should always be done at the beginning of the fiscal year.

Problems businesses face with the administration

"Tax inspectors at Regional Directorates show a lack of knowledge about the applicable tax legislations and legal procedures," Ms. Shehi said at the forum. Her report also listed several violations AmCham members have noticed while working with tax inspectors.

Other concerns included how tax practices are set by authorities, including the Directorate of Tax Appeals. They are done only on the basis of tax legislation notwithstanding the provisions of the Administrative Procedure Code, other legislation and the hierarchy of laws.

"We've noticed abuse of power and the tendency to penalize tax entities despite specific conclusions in the audits. We have notices real problems with the personal ethics of inspectors, etc.," added Ms. Shehi, who heads AmCham's Tax and Legal Committee.

Based on the concerns expressed, Tax Director Shehaj said that the noted problems are often a two-way street and businesses also have a responsibility when it comes to alleged corruption among tax inspectors.

Zgjidhjet që propozon Dhoma Amerikane

- Ndryshimi i shpejtë i legjislacionit tatimor dhe parashikimi i dispozitave të paqarta, të cilave u jepet interpretim jouniform, përbën një problem gjithmonë e më të madh për sigurinë juridike të sipërmarrjeve private.
- Hyrja në fuqi e legjislacionit të ri tatimor (përfshirë edhe aktet e tjera normative apo ndryshime të tyre që sjellin barrë fiskale) të jetë gjithnjë në fillim të vitit fiskal.

nga sistemi elektronik dhe nga organet përkatëse tatimore i kamatvonesave përkatëse për vonesa në rimbursimit e TVSH-së.

Në takim është përmendur ushtrimi pa arsye i rikontrolleve tatimore të përsëritura për të njëjtin detyrim tatimor dhe të njëjtën periudhë tatimore, dhe në shkelje të plotë të nenit 85 të Ligjit nr. 9920. Është raportuar nga bizneset anëtare një tejzgjatje e paarsyeshme e kontrolleve tatimore në kundërshtim me programet përkatëse të kontrollit tatimor dhe afatet dhe procedurat përkatëse ligjore.

Moskompensimi i të gjitha llojeve të detyrimeve tatimore për t'u paguar me të gjitha llojet e detyrimeve tatimore të paguara më tepër (përfshire TVSH-në dhe kontributet e sigurimeve), siç përcaktohet në dispozitat përkatëse të Ligjit nr. 9920. Moskompensimi i detyrimeve të paguara më tepër me detyrimet e ardhshme tatimore për t'u paguar.

Mungesa e transparencës dhe e unifikimit në lidhje me vendimet e Drejtorisë së Apelimit Tatimor dhe vendimet teknike të DPT-së. Kështu, për raste të ngjashme jepen zgjidhje të ndryshme duke shkelur parimin e paanshmërisë në zbatimin e ligjit. Sipas znj. Shehu, mungesa e interpretimeve unifikuese ndikon në cënimin e sigurisë juridike. Vendimet teknike me fuqi retroaktive janë të papranueshme. "DPT-ja nuk shprehet për kërkesat specifike që paraqesin tatimpaguesit dhe në përgjigjet e këtij institucioni nuk gjen zgjidhje mbi themelin e kërkesave përkatëse, por kryesisht citohen vetëm dispozita ligjore duke e lënë çështjen të pazgjidhur dhe duke krijuar pasiguri për tatimpaguesit." - ka deklaruar znj. Shehu në raportin që ajo ka mbajtur në Forumin e Biznesit me anëtarët e Dhomës Ameriakane të Tregtisë.

Problemet e bizneseve me administratën

«Inspektorët e Drejtorive Rajonale Tatimore reflektojnë mungesë të njohurive rreth legjislacionit tatimor të zbatueshëm dhe procedurave të rregullta ligjore, veçanërisht në lidhje me zbatimin e DTT-së, etj» - ka thënë gjatë fjalës së saj znj. Shehu. Gjatë raportit, janë renditur edhe disa shkelje që anëtarët kanë vënë re gjatë punës së tyre në raporte me inspektorët tatimorë.

Krijimi i praktikave tatimore nga organet tatimore, përfshirë edhe Drejtorinë e Apelimit Tatimor, vetëm mbi bazën e legjislacionit tatimor pa marrë parasysh dispozitat e Kodit të Procedurave Administrative, legjislacionit tjetër përkatës, dhe hierarkinë e ligjeve.

«Vërehen abuzime me kompetencat dhe tendencë për të penalizuar subjektet tatimore pavarësisht përfundimeve reale konkrete të kontrolleve.Vërehen edhe probleme në lidhje me etikën personale të inspektorëve tatimorë, etj» - tha znj. Shehu.

Në lidhje me problematikat e shfaqura, znj. Brisejda Shehaj, Drejtore e Përgjithshme e Tatimeve është shprehur se do t'i ketë në konsideratë ndërkohë që, mendon se problematikat janë të dyanshme dhe biznesi ka përgjegjësinë e tij në lidhje me aferat korruptive të inspektorëve tatimorë.

AmCham members meet with the new head of customs administration. New Customs Code is ready.

Spiropali: Moving toward reference price elimination

Albania's customs administration will be guided in its work by a strategy of cooperation and fair communication with businesses as they are seen as an asset contributing to the state budget and economic development of the country, according to the new head the country's customs administration.

"We do not want to stand on opposite side sides with you, but stand side by side with you for mutual assistance in our work," said General Customs Director Elisa Spiropali at a recent meeting with the American Chamber of Commerce in Albania and its members.

The latest AmCham Business Forum organized a meeting with Director Spiropali, discussing key issues AmCham member businesses have encountered in their relations with customs. They also discussed possible ways of cooperation with the customs administration to have a stable business climate. Speaking at the forum, the U.S. Embassy's officer in charge of political and economic affairs, Jon Cockrell, said that a transparent and efficient customs system offers one more opportunity to increase U.S. investments and products in the Albanian market.

Statistics show Albania is progressing and it now ranks 90th globally in the assessment of the World Bank, and the U.S. Embassy wishes to support not only the Albanian customs in its efforts to improve but the Albanian government as well. Talking about how efficiently cooperation can take place customs sector, Ms. Spiropali mentioned that soon a Customs Council would be formed to deal with issues and concerns that come from businesses and to help deal with these institutional relationships.

AmCham Executive Director Floreta Luli-Faber asked Ms. Spiropali to also consider working with small groups of experts to deal with priority cases coming from members of the American Chamber of Commerce.

Crown Agents and their role in customs

At the meeting with the head of the customs administration, AmCham President Mark Crawford mentioned the positive role that the British company Crown Agents will soon have in Albania. He added that for members of AmCham would be interesting to know and role that this specialized company would have in the Albanian customs system. Customs Director explained that Crown Agents will work in an advisory role only at the Customs Directorate and will provide advice to senior customs officials, the Anti-Smuggling Directorate and will follow up with fieldwork to have correct implementation of legislation.

"Crown Agents will not deal with customs concessions nor will it have decision making powers, it will have only advisory power," said Ms. Spiropali. According to her, it is important that a prestigious organization advises the customs system and will work to create more accurate risk profiles that will not only facilitate the work of customs but also that of businesses.

EU integration will eliminate reference prices

The process bringing Albania's legislation closer to that of the European Union, and part of the country's integration with the bloc, will bring intentional and unintentional consequences, including the removal of reference prices from the customs system. But this will be a process that will come step by step and will require its own time, said Customs Director at her meeting with AmCham members. Ms. Spiropali admitted that this issue is a concern

Anëtarët e AmCham takohen me Drejtoren e Doganave. Gati Kodi i ri Doganor

Spiropali, po shkojmë drejt heqjes së referencave

Doganat do të udhëhiqen në punën e tyre nga strategjia e bashkpunimit dhe e komunikimit korrekt me biznesin pasi ata janë aseti që kontribon në buxhetin e shtetit dhe në zhvillimin e konomik të vendit.

"Nuk duam të jemi përballë jush por në krahun tuaj për tju ndihmuar të bëni ju punën tuaj dhe ne tonën" – ka thënë z.Elisa Spiropali Drejtore e Përgjithshme Doganave në takimin që ka patur me Dhomën Amerikane të Tregtisë dhe anëtarët e saj. Dhoma Amerikane e Tregtisë ka organizuar takimin Forum Biznesi me Drejtoren e Doganave znj. Elisa Spiropali. Gjatë takimit janë bërë të njohura problematika që biznesi i Dhomës Amerikane ka hasur në punën e tij me doganat dhe janë diskutuar mënyra dhe rrugë të mundshme të bashkpunimit institucional për të patur një klimë të qëndrueshme te biznesit.

Duke folur për këtë formë bashkpunimi Atasheu Politik dhe Ekonomik i Ambasadës Amerikane në Tiranë z. Jon Cockrell ka kujtuar aktin se një system doganor transparent dhe ficent është një mundësi më shumë për të rritur investimet amerikane dhe produktet që vijnë nga Amerika . Shqipëria ka treguar me statistika se po përparon dhe renditet e 90 në vlerësimin e Bankës Botërore dhe Ambasada Amerikane dëshiron të mbështesë jo vetëm doganat por dhe qeverinë shqiptare që të ecë në këtë rrugë.

Duke folur për mënyrat se si mund të bashkpunohet me eficencë me sektorin e doganave, znj. Spiropali ka përmendur faktin se do të krijohet së shpejti një Këshill i Doganave i cili do të marrë në shqyrtim të gjitha çështjet që vijnë nga biznesi dhe do të ndihmojë në lehtësimin e këtyre marrëdhënieve institucionale. Gjithsesi znj Floreta Luli- Faber i ka kërkuar znj Spiropali që të marrë në konsideratë edhe punën me grupe të vogla ekspertësh për të trajtuar me përparësi rastet që vijnë nga anëtarët e Dhomës Amerikane të Tregtisë.

Crawn Agency, jush do të jetë roli i tyre në dogana

Në takimin me Drejtoren e Doganave Presidenti i Dhomës Amerikane z.Mark Crawford ka përmendur dhe rolin pozitiv që do të kenë në të ardhmen Crawn Agency. Për anëtarët e Dhomës Amerikane do të ishte me interes të dinin dhe statusin që do të kishte në doagan kjo agjenci dhe cili do të jetë roli I tyre në sistemin doganor. Lidhur me këtë cështje Drejtorja e Doganave zjn. Spiropali ka sqaruar se Crawn Agency do të punojë në nivel këshillimor në Drejtronë e Doganave dhe do të japë këshilla për drjtuesit e lartë të doganave, Drejtorinë e Antikontrabanës si dhe do të ndjekë nga fër punën në terren dhe zbatimih korrekt të legjislacionit.

" Crawn Agency nuk do ta marrë me koncencion doganën dhe as do të ketë fuqi vendimarëse por vetëm këshilluese" – ka deklaruar znj Spiropali. Sipas saj është e rëndësishme që një agjenci prestigjoze do të këshillojë sistemin e doganave dhe do të punoj për të krijuar profile më të sakta risku që do të lehtësojnë jo vetëm punën e doganave por dhe të bizneseve.

Referencat, afrimi me BE – në do ti cojë drejt zhdukjes

Procesi i përafrimit të legjislacionit të vendit me atë të BE – së do të sjellë dashje pa dashje dhe heqjen e referencave nga sistemi doganor. Por ky do të jetë një proces

Problems arising from the application of customs legislation

Implementation of reference prices for imports by the customs administration is widely made without relying on Article 34 and the Customs Code, as amended, as well as relevant international agreements.

During the creation of customs practices, there is failure to note the provisions of the Administrative Procedure Code and other relevant laws, including relevant international agreements.

There are law enforcement problems in being fair and equitable for similar subjects, subjects with the same license signed but not the same process control and clearance, removal of these procedures, etc., and those made on discriminatory basis.

After implementing the electronic customs declaration system, there continues to be demands for documentation to be submitted on paper arguing that the customs rules still impose an obligation for submission of documentation on paper (for example, keeping the registry manually at the customs warehouse.)

Customs authorities also often ignore deductions / allowances reflected in the bills of foreign suppliers in case of import of goods and, as a consequence, apply duties on import VAT and customs duties for a greater value than the amount paid.

Other problems include the failure to recognize Certificates of Origin issued by other bodies (in full compliance with relevant legislation) different from the customs authorities of the respective countries, as well as failure to recognize electronic quality certificates issued in accordance with the laws of the issuing country of such certificate.

Inter-agency communication issues

AmCham members have observed a lack of communication and coordination between tax and customs agencies for purposes of compliance data from both customs and tax systems for tax purposes, etc.

Communication should be improved between the customs administration of Albania with its counterparts in other countries for the purpose of declarations, customs declarations, corrections, etc.

Members also note that that there is a need to increase the level of cooperation between the General Directorate of Customs and the Albanian Ombudsman for the purpose of protecting the rights of companies subject to customs at all levels of public administration.

There is also a need to increase the level of cooperation between the GDC and the Central Inspectorate for protection of industrial property.

Regional customs office inspectors at customs controls reflect a lack of knowledge about relevant legislation applicable legal and regular procedures. There is an abuse of power, and they tend to penalize companies subject to customs despite the outcome results of the controls.

AmCham has also noted problems with the personal ethics of customs inspectors and workers in customs, etc.

which has been made present to the Ministry of Finance and the Economic Council and is being carefully considered. But while some businesses are concerned about the implementation of the reference prices, others are concerned by their removal. This process is complex, but it will be dealt with as a priority by the customs administration, said Ms. Spiropali.

"We are discussing the specifics and we are dealing with this issue," said Director Spiropali.

Ms. Spiropali also announced at the meeting that the new Customs Code has been reviewed in length by experts and finally toward the end of next week will be submitted to the Ministry of Finance. This new code provides significant changes, but the most important one is the use of fast-track procedures.

Currently EU countries are reviewing their customs code which is expected to be implemented in 2016. Albania is working with its customs code with clear focus and will have to apply changes so that the new code can bring positive changes to the business climate.

AmCham explains issues members face with customs

There are three are main trends of problems that member businesses report to the AmCham Tax and Legal Committee. There are problems dealing with the application of customs legislation, inter-agency communication and lack of ethics among customs officials.

Do deal with these issues, AmCham and its experts have proposed several legislative changes that offer some solutions and create an optimum working environment for businesses and customs.

During the meeting with the head of the customs administration, AmCham Tax and Legal Committee Chairwoman Ardjana Shehi presented a summary report of the problems encountered by member businesses when dealing with the customs.

që do të vijë hap pas hapi dhe do të kërkojë kohën e vet. Drejtorja e Doganave zjn. Spiropali ka pranuar se ky është një shqetësim i cili i është bërë prezent edhe Ministrisë së Financave djhe Këshillit Ekonomik dhe po shqyrtohet me kujdes. Por ndërsa disa janë të shqetësuar për zbatimin e cmimit të referencave disa të tjera janë të shqetësuar për heqjen e tyre. Ky proces që ka kompleksitetin e vet do të shikohet me përparësi nga Drejtoria e Doganave.

" Jemi duke diskutuar specifikat dhe po merremi me këtë cështje " – është shprehur Drejtoresha Spiropali. Gjatë takimit me Dhomën Ameriakne znj. Spiropali ka bërë të njohur se Kodi Doganor i cili ka kohë që po rishikohet ka ekspertët më në fund është drejt përfundimit dhe javën që vjen do të dorëzohet në Minstrinë e Financave. Ky kod ka ndryshime të rëndësishme por më i rëndësishmi dhe që do të aplikohet me përparësi është ai i procedurave të përshpejtuara. Aktualisht vëndet e BE – së po rishikojnë kodin doganor që pritet të vihet në zbatim në2016. Shqipëria po punon me kodin e saj doganor dhe do të ketë gjithë vëmendjen që të aplikojë në kohë ato pjesë të kodit që sjellin ndryshime positive për biznesin.

AmCham, ja kush janë problemet e anëtarëve për doganat

Tre janë shtyllat e problemeve që bizneset anetare të Dhomës Amerikane raportojnë në Komitetin e Taksave dhe të Ligjeve. Probleme që kanë të bëjnë me me zbatimin e legjislacionit doganor, komunikimin ndërinstitucional dhe forimit profesional dhe etikës në detyrë. Në lidhje me këtë seritë gjatë problematikash Dhoma Amerikane dhe ekspertët e saj kanë propozuar disa ndryshime ligjore që i japin zgjidhje disa problem themelore dhe krijojnë hapsira më optimal pune për biznese në sektorin e doganave. Gjatë takimit me drejtren e Doganave zj Spiropali, kryetarja e Komitetit të Taksave dhe Ligjeve zjn. Ardjana Shehi ka prezantuar raportin përmbledhës pë të githa problematikat e evidentuara.

Problemet që vijnë nga zbatimi i legjislacionit doganor

Zbatimi i çmimeve të referencës për importet doganore bëhet në masë dhe pa u mbështetur në nenin 34 dhe në vazhdim të Kodit Doganor, i ndryshuar, dhe marrëveshjeve përkatëse ndërkombëtare.

Gjatë krijimit të praktikave doganore, vërehet moszbatimi i dispozitave të Kodit të Procedurave Administrative dhe i ligjeve të tjera përkatëse, përfshirë edhe i marrëveshjeve ndërkombëtare përkatëse.

Probleme të zbatimit të legjislacionit në mënyrë korrekte dhe të barabartë për subjekte të njëjta, subjekte me licencë të njëjtë nuk i nënshkrohen të njëjtave procedura të kontrollit dhe zhdoganimit, mënjanimi i këtyre procedurave, etj, bëhet mbi baza diskrimunuese.

Pas vendosjes së sistemit elektronik të deklarimit doganor, ende, vazhdohet me kërkesa për të dorëzuar dokumentacionin edhe në letër me arsyetimin se ende rregullat e organeve doganore parashikojnë detyrimin për dorëzim të dokumentacionit në letër (p.sh: mbajtja manuale e regjistrit të magazinës doganore

Mosmarrja parasysh nga organet doganore të zbritjeve/skontove të pasqyruara në faturat e furnizuesve të huaj në rastin e importimit të mallrave dhe, si rrjedhim, zbatimi i detyrimeve të TVSH-së në import dhe detyrimeve doganore për një vlerë më të madhe sesa vlera e paguar.

Mosnjohja e Çertifikatave të Origjinës të lëshuara nga organe të tjera (në përputhje të plotë me legjislacionin përkatës) të ndryshme nga organet doganore të shteteve përkatëse, si dhe mosnjohja e Çertifikatave të Cilësisë elektronike të lëshuara në përputhje me legjislacionin e vendit lëshues të Çertifikatës.

Çështje të Komunikimit ndërinstitucional

Vërehet mungesë komunikimi dhe koordinimi midis organeve tatimore dhe atyre doganore për qëllime të përputhjes së të dhënave nga të dy sistemet doganore dhe tatimore për qëllime të detyrimeve tatimore, etj.

Duhet të përmirësohet komunikimi i administratës doganore shqiptare me administratat doganore të vendeve të tjera për qëllime të deklarimeve, korrigjimeve të deklaratave doganore, etj.

Të rritet niveli i bashkëpunimit midis DPD dhe Avokatit të Popullit për qëllime të mbrojtjes së të drejtave të subjekteve doganore në të gjitha nivelet e administratës publike përkatëse.

Të rritet niveli i bashkëpunimit midis DPD dhe Inspektoriatit Qëndror edhe për qëllime të mbrojtjes së pronësisë industriale.

Inspektorët e Zyrave Rajonale Doganore reflektojnë gjatë kontrolleve doganore mungesë të njohurive rreth legjislacionit përkatës të zbatuëshëm dhe procedurave të rregullta ligjore. Vërehet një abuzim me kompetencat dhe tendencë për të penalizuar subjektet doganore pavarësisht përfundimeve reale konkrete të kontrolleve përkatëse.

Vërehen edhe probleme në lidhje me etikën personale të inspektorëve doganore, dhe të punonjësve të strukturave doganore, etj.

AmCham members meet with Minister Arben Ahmetaj

State debts, concessions and decision-making discussed

In a speech to AmCham members, Albania's new Minister of Economic Development, Trade and Entrepreneurship Arben Ahmetaj has promised a new business climate where entrepreneurs will be treated as a national asset.

A new national council with broad participation of the business community and led by Prime Minister Edi Rama as well as a new mentality in business-government relations are expected to be the basis of the government program to get Albania out of economic crisis and to develop a strong and stable economy.

"This is not an ordinary speech. I'm communicating with transparency with entrepreneurs who are a national asset. I lead the ministry that is also your ministry – in the direct way the ministry is conceptualized – it is the first place for you to start a dialogue with the public administration and the government. It is your mouth and ear to express the concerns companies have to government," Mr. Ahmetaj said in his speech to AmCham members.

Albania's economic and budgetary situation is not bright right now, and hopes for will likely not materialize for another two years, he added.

"It's true that we found the economy in worse shape than we had thought, I'm not afraid to admit this, I know what sacrifices we will have to go through, but in two years economic growth will start again. We will have healthy finances and budgets. There will be no turning back," said Minister Ahmetaj. "For us, it is clear that the economy cannot grow on debt. The economy also can no longer depend on massive remittances it has previously received. Exports are no strong either. So where will development take place? It will be through entrepreneurship, creating a new climate where both parties [state and business] can support each other. We will continue to undo those contracts that have been signed contrary to the public interest and law, while, to avoid arbitrariness, Albanian companies will be audited by large companies in this area."

Minister Ahmetaj told AmCham members the ministry will review all recent concessionary contracts and will cancel contracts that are not fair and those signed after June 23, the day the general election was held.

"Contracts that have been signed by a government without a mandate by the people will not be recognized," said

> This is not an ordinary speech. I'm communicating with transparency with entrepreneurs who are a national asset. I lead the ministry that is also your ministry – **in the direct way the ministry is conceptualized**

Anëtarët e Dhomës Amerikane takohen me Ministrin Arben Ahmetaj

Flitet për faturat e borxheve, koncensionet dhe vendimmarrjen

Ministri i Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes ka premtuar për një klimë të re biznesi, ku sipërmarrësit do të trajtohen si aset kombëtar. Një Këshill i ri me pjesëmarrje të gjerë të biznesit, i drejtuar nga kryeministri Edi Rama dhe një mentalitet i ri në marrëdhëniet biznes-qeveri, mendohet se do të jetë bazë e programit qeveritar për të nxjerë vendin nga kriza dhe për të zhvilluar një ekonomi të fortë dhe të qëndrueshme.

"Ky nuk është një fjalim i zakonshëm, por është një komunikim transprance me sipërmarrësit që janë aset kombëtar. Ministria që unë drejtoj është edhe ministria juaj, në konceptin e drejtpërdrejtë të fjalës, është porta ku ju filloni dialogun me administratën publike dhe me qeverinë, është goja dhe veshi juaj, për t'i transmetuar qeverisë shqetësimet me të cilat përballet sipërmarrja"- është shprehur z. Ahmetaj në fjalën e tij pëpara anëtarëve të AmCham-it.

Ndërkaq, duket se situata ekonomike dhe buxhetore nuk është optimiste dhe se premtimi për një rritje ekonomike duhet të presë të paktën dy vjet deri sa të marrë jetë. "Është e vërtetë që ekonominë e gjetëm më keq nga sa e kishim menduar, nuk kam frikë ta pranoj këtë, e di se çfarë sakrificash do të kalojmë, por në krye të dy viteve do të fillojë rritja ekonomike, do të kemi financa dhe buxhet të shëndetshëm, pa kthim mbrapa".

"Për ne është e qartë se ekonomia shqiptare nuk mund të rritet me borxhe; kjo ekonomi nuk përfiton më aq shumë remitanca sa ka marrë dikur; as eksportet nuk janë aq të forta. Atëherë, ku do të referohemi për zhvillim? Do të referohemi tek sipërmarrja, duke krijuar një klimë të re me njëri-tjetrin ku të dyja palët të mbështesin njëri-tjetrin. Ne do të vazhdojmë të zhbëjmë ato kontrata që janë firmosur në kundërshtim me interesat e publikut dhe të ligjit ndërsa, për të shmangur arbitraritetin, kompanitë shqiptare do të auditohen nga kompanitë e mëdha të kësaj fushe", - tha Ministri i Ekonmisë gjatë takimit.

Ministri Ahmetaj i ka informuar anëtarët e AmCham-it se Ministria që ai drejton do të filtrojë të gjitha kontratat e koncensionet e lidhura së fundmi dhe do të anullojë kontratat që nuk janë të rregullta dhe që janë nënshkruar pas 23 qershorit. "Kontratat e nënshkruara nga një qeveri pa mandat nga populli

> Mr. Ahmetaj said the government has an idea of the total amount of debt to businesses, and that it is about goes to $600 million leks

Mr. Ahmetaj.

The meeting also discussed the cancellation of the waste important law and the consequences on a part of the recycling industry. AmCham also made known it is in favor of a recent law approved by the government and that is being discussed in parliament which deals with cleaning up the country from solid waste.

But at the same time AmCham supports recyclers in their quest to have a fast and rigorous enforcement of laws that still exist and to provide some tolerance to import some recyclable materials that are not found inside Albania.

Ahmetaj talks about inherited debts to businesses

AmCham members and Minister Ahmetaj discussed the issue of the debt the government owes businesses – not just VAT reimbursements, but also money owed on public contracts that haven't been paid for. Mr. Ahmetaj said the government has an idea of the total amount of debt to businesses, and that it is about goes to $600 million leks. The government is working to start paying it up step by step.

Economy Minister Ahmetaj said the large debt to businesses, which the Socialist-led government inherited from the previous administration, needs to be paid as soon as possible. He gave the example that about $6 million are owed to one mobile company alone, accumulated over four years, while total debt to business is $600 million.

"These 600 million dollars are made up of VAT refunds, public works projects, unpaid government services, such as payments to the mobile phone company," he said.

Ahmetaj, explains how the new National Economic Council will operate

Minister Ahmetaj announced during the meeting that the government will start setting up the National Economic Council, to be led by the Prime Minister and the relevant ministers. From the business community there will a rotation of leadership of five to six business representatives in order for the NEC to have different voices constantly up for debate, discussion and decision making with the IMF, EBI, EBRD, as well as there will be the Governor of the Central Bank and top executives from other banks.

"The commission will be co-managed by the prime ministers and the business community. So it will be co-managed by you and will discuss fiscal principles and initiatives. The governor of the Bank of Albania will be there as will be representatives of banks as well as domestic and international experts on the economy. We will refer to our own local businesses and foreign companies for economic regeneration," Minister Ahmetaj told the business representatives at the AmCham forum.

AmCham has its legal representative at the new Economic Council and the chamber has co-operated closely with the government to enable the establishment of such a body in which to have professional and constructive dialogue.

> Sipas z. Ahmetaj qeveria ka një ide të shumës totale të borxhit që shkon deri në 600 milion lekë dhe është duke punuar për të filluar trajtimin hap pas hapi të tyre.

nuk do t'i njohim" - ka thënë Ahmetaj.

Gjatë takimit, është folur edhe për implementimin e ligjit për mbetjet, duke diskutuar mbi pasojat e këtij ligji tek një pjesë e industrisë së riciklimit. Dhoma Amerikane ka bërë të njohur qëndrimin e vet pro ligjit të miratuar nga qeveria dhe që po diskutohet në parlament dhe që ka si qëllim pastrimin e vendit nga mbetjet. Por në të njëjtën kohë, AmCham-i ka mbështetur ricikluesit në kërkesën e tyre për të patur një zbatim të shpejtë dhe rigoroz të ligjit për integrimin e mbetjeve në vend dhe tolerancë në importin e një pjese të materialeve që nuk gjenden në vend.

Ahmetaj, ja borxhet e trashëguara ndaj bizneseve

Anëtarët e Dhomës Amerikane kanë folur me z. Ahmetaj për çështjen e shlyerjes së borxhit që qeveria i ka bizneseve jo vetëm për TVSH-në, por edhe për kontratat publike të palikuiduara. Sipas z. Ahmetaj qeveria ka një ide të shumës totale të borxhit që shkon deri në 600 milion lekë dhe është duke punuar për të filluar trajtimin hap pas hapi të tyre.

Ministri i Zhvillimit Ekonomik Arben Ahmetaj ka bërë të ditur në publik faturën e borxhit që trashëgoi nga qeveria Berisha. Rreth 6 milionë USD, njëërës prej kompanive celulare që operojnë në vend, akumuluar përgjatë 4 viteve, ndërkohë që në total, borxhi ndaj biznesit është 600 milionë USD.

Këto "600 milionë USD", - tha ai, - " janë TVSH e parimbursuar, punë publike të bëra e të papaguara, shërbime qeveritare të papaguara, siç është për shembull pagesa ndaj kompanisë celulare".

Ahmetaj, si do të funksionojë Këshilli i ri Ekonomik Kombëtar

Ministri Ahmetaj bëri të ditur gjatë takimit se do të fillojë ngritja e Këshillit Ekonomik Kombëtar, në krye të të cilit do jetë vetë Kryeministri dhe ministrat përkatës. Nga sipërmarrja, në krye të tij do të jenë në rotacion, 5-6 sipërmarrës, në mënyrë që në atë tryezë të ketë zëra të ndryshëm në vazhdimësi, për debat, diskutim, vendimmarrje me FMN-në, BE-në, BERZH-in; aty do të jetë edhe Guvernatori i Bankës, drejtues bankash, etj.

Ahmetaj iu drejtua sipërmarrësve me fjalët, se: "Ky Këshill do të jetë një institucion i bashkëmenaxhuar nga kryeministri dhe bizneset, do të bashkëdrejtohet me ju, ku do të diskutohen parime dhe iniciativa fiskale. Në këtë Këshill do të jetë edhe guvernatori i Bankës së Shqipërisë, do të jenë edhe përfaqësues të bankave ashtu siç do të jenë edhe ekspertë të huaj të ekonomisë. Ne do t'i referohemi sipërmarrjes tonë dhe të huaj për rigjenerimin e ekonomisë", - theksoi ministri Ahmetaj.

Në këshillin e ri Ekonomik, Dhoma Amerikane e Tregtisë ka përfaqësuesin e saj ligjor dhe ka bashkëpunuar ngushtë me qeverinë për të mundësuar ngritjen e një organizmi ku do të zhvillohet një dialog profesional dhe konstruktiv.

AmCham representatives meet with new directors of tax and customs administrations

AmCham and cooperation goals presented

A group of representatives of the American Chamber of Commerce in Albania led by President Mark Crawford, Executive Director Floreta Luli-Faber, Tax and Legal Committee Chairwoman Ardiana Shehi and the U.S. Embassy Economic and Commercial Officer Donald Brown, met in October with the two new general directors that will head the administrations of taxes and customs in Albania.

The meetings focused on official introductions and building bridges of cooperation between AmCham and each directorate as two partners working toward shared goals.

The meeting with General Director of Customs Elisa Spiropali came in the wake of close cooperation that the institution she now leads has had with AmCham thanks to the many issues that AmCham members face with customs.

AmCham President Crawford spoke about the issue of reference prices in customs as a sharp problem faced by AmCham members in general and those that that import from the United States and Canada in particular. Mr. Crawford explained to Ms. Spiropali that AmCham tries to assist all its members and aims to find ways to work together with the customs and tax administrations in order to find solutions when problems arise.

"We are currently analyzing how the system operates in order to better shape its work in the future. Reference prices are only one of the issues that we will be able to address. Implementing KEK is a very good opportunity for you to bring your concerns in writing along with your proposals. For my part, I would welcome you directly to my office for every concern facing your member businesses in their dealings with customs," Director Spiropali said at the meeting.

According to Ms. Spiropali, the General Customs Directorate has set some goals to accomplish in order to have better efficiency, improve the business climate and intensify relations with the business

"Historia jonë jo gjithmonë ka qenë e lehtë dhe ka patur diversitetin e saj " **– ka thënë gjatë fjalës së tij z. Mark Crawford, President i Dhomës Amerikane,**

"Historia jonë jo gjithmonë ka qenë e lehtë dhe ka patur diversitetin e saj " **– ka thënë gjatë fjalës së tij z. Mark Crawford, President i Dhomës Amerikane,**

Përfaqësuesit e Dhomës takohen me dy drejtoret e tatimeve dhe doganave

Prezantohet Dhoma *dhe objektivat e bashkëpunimit*

Një përfaqësi e Dhomës Amerikane të Tregtisë e drejtuar nga Presidenti Mark Kroford, Drejtoresha Floreta Luli-Faber, Kryetarja e Komitetit të Taksave dhe Ligjeve znj. Ardjana Shehi dhe Atasheu Ekonomik i Ambasdës Amerikane në Tiranë z. Donald Braun, janë takuar gjatë muajit tetor me dy drejtoreshat e reja të tatimeve dhe doganave. Takimi ka patur në fokus njohjen institucionale dhe krijimin e urave të bashkëpunimit mes Dhomës Amerikane dhe Drejtorisë së Tatimeve, si dy partnerë që punojnë për një qëllim të përbashkët.

Takimi me Drejtoren e Doganave, znj. Elisa Spiropali, ka qenë në vazhdën e një bashkëpunimi të ngushtë që ka patur Dhoma me Drejtorin e Doganave, falë çështjeve të shumta që bizneset e Dhomës kanë me këtë sektor.

Presidenti i AmCham-it ka folur për çështjen e referencave, si një problematikë e mprehtë që vjen nga anëtarët e Dhomës dhe në mënyrë të veçantë nga kompani që importojnë nga Amerika, por dhe nga Kanadaja. Z. Kroford i ka shpjeguar Drejtoreshës Spiropali se Dhoma mundohet të asistojë të gjithë anëtarët e saj dhe të gjejë format e bashkëpunimit me institucionin e doganave dhe të tatimeve, në mënyrë që të gjejnë zgjidhjen e duhur kur shfaqen problematika.

"Jemi në momentin e analizave për mënyrën se si funksionon sistemi, në mënyrë që të gjejmë dhe formën me të mirë të punës. Referencat janë vetëm një nga çështjet që do të mundemi t'i japim zgjidhje. Vënia në funksionim e KEK-ut është një mundësi shumë e mirë për ju, që të sillni atje të gjitha shqetësimet tuaja të draftuara në letër së bashku me propozimet tuaja. Nga ana ime, mirëpres që ju të sillni drejtpërdrejt në zyrën time çdo shqetësim që has biznesi juaj anëtar dhe që ka të bëjë me doganat" - është shprehur drejtoresha Spiropali gjatë takimit.

Sipas znj. Spiropali, Drejtoria e Doganave ka disa objektiva përpara për të realizuar, që fillojnë me efikasitetin në punë, pëmirësimin e klimës së biznesit dhe intensifikimin e marrëdhënieve me biznesin për të patur rezultatet e duhura.

Gjatë prezantimit të Dhomës, Kryetarja e Komitetit të Taksave dhe Ligjeve znj. Adriana

community for better work results.

During the presentation of the work of the AmCham Tax and Legal Committee, its head, Ms. Shehi informed Ms. Spiropali that the committee has gathered all the members' concerns about taxation and customs and is preparing a White Paper that will soon be submitted the administration.

"We have now met with the head and the staff of the customs administration to talk about issues. But I think we should start to cooperate more efficiently. Initially, i think we could have a forum in which each side presents its work and objectives and issues to be addressed and then can continue to work in smaller groups to meet and talk on technical issues and about how they can be addressed. We are willing to work not only to express our concerns about certain issues, but also to provide the solution for them," Ms. Shehi said.

AmCham Executive Director Luli-Faber stressed that, "It would be worth for us to continue to have our meeting with members once a year and then continue to track problems with smaller groups."

The U.S. Embassy in Tirana's economic attache, Mr. Brown, emphasized the support the U.S. Embassy is ready to give in the customs sector through programs on issues and topics that the sector needs to improve.

> "Historia jonë jo gjithmonë ka qenë e lehtë dhe ka patur diversitetin e saj " **– ka thënë gjatë fjalës së tij z. Mark Crawford, President i Dhomës Amerikane,**

The meeting with head of the tax administration, Brisida Shehaj, was held in a similar spirit. AmCham representatives introduced the chamber to the new head of the General Tax Directorate, Ms. Shehaj. They spoke of the work the chamber does and how it keeps in touch with the concerns and problems facing its member businesses. AmCham sees it as important to stabilize the channels of communication with the tax administration to inform on issues of concern and to find joint solutions.

General Tax Director Shehaj showed willingness to meet with members of AmCham whenever it becomes necessary and discussed options on working in groups and to pursue specific cases when needed. She said there should be a meeting soon where the administration would be represented with the directors of the VIP business section as well as the finance section where they can hear and discuss all issues chamber member businesses present.

She added that management philosophy of the tax administration would be having a partnership with the business community and finding solutions for all its concerns.

Shehi ka informuar znj. Spiropali se ky Komitet ka mbledhur të gjitha shqetësimet e anëtarëve në lidhje me sektorin e doganave dhe tatimeve dhe po përgatitet një 'White Paper' që do të dorëzohet së shpejti edhe tek Drejtoria e Doganave.

"Deri më sot kemi bërë një takim me kreun dhe stafin e doganave ku kemi folur për çështjet. Por mendoj se duhet të fillojmë të bashkëpunojmë në mënyrë më efikase. Fillimisht, mendoj të kemi një forum, ku secili prezanton punën dhe objektivat e veta dhe çështjet që janë për diskutim dhe më pas mund të vazhdojmë punën në grupe me të vogla që takohen dhe flasin në mënyrë teknike, për çështjet dhe mënyrën se si mund të zgjidhjen. Ne jemi të gatshëm që të punojmë jo vetëm për të shprehur shqetesimet tona për çështje të caktuara, por dhe për të ofruar zgjidhjen për to" – është shprehur znj. Shehi.

Drejtorja Ekzekutive Floreta Luli-Faber ka theksuar gjatë takimit se "Do të ishte me vlerë që ne të vazhdonim të ruanim takimin tonë me anëtarët një herë në vit dhe më pas të vazhdojmë të ndjekim problematikat me grupe më të vogla". Ndërkaq, Atasheu Ekonomik i Ambasadës Amerikane në Tiranë z. Donald Braun, ka theksuar mbështetjen që Ambasada Amerikane është e gatshme të japë për sektorin e doganave nëpërmjet programeve për çështje dhe tematika të cilat sektori ka nevojë.

> "Historia jonë jo gjithmonë ka qenë e lehtë dhe ka patur diversitetin e saj " **– ka thënë gjatë fjalës së tij z. Mark Crawford, President i Dhomës Amerikane,**

Në të njëjtën frymë ka qenë edhe takimi në zyrën e znj. Brisida Shehaj. Përfaqësuesit e Dhomës Amerikane e kanë njohur znj. Shehaj me punën që bën Dhoma, për të qenë në kontakt me shqetësimet dhe problematikat që has biznesi i saj anëtar. Për Dhomën Amerikane është e rëndësishme të stabilizojë rrugët e komunikimit me institucionin e tatimeve, për t'i bërë të njohur çështjet që e shqetësojnë dhe për të gjetur bashkarisht rrugën e zgjidhjes.

Drejtoresha e Tatimeve, znj. Brisida Shehaj, është treguar e gatshme të takohet me anëtarët e Dhomës Amerikane sa herë që është e nevojshme dhe paraqiten raste për diskutim, si edhe për të oganizuar punën në grupe për të ndjekur raste specifike. Ajo ka kërkuar të bëhet menjëherë një takim pune, ku ajo do të paraqitet me drejtoreshat e Biznesit VIP dhe të Financave, për të dëgjuar të gjitha problematikat që ka biznesi anëtar i Dhomës.

Në bazë të filozofisë së drejtimit të Drejtorisë së Tatimeve, do të jetë partneriteti me biznesin dhe zgjidhja e të gjitha shqetësimeve objektive që vijnë prej tij.

A discussion on developing lobbying strategies

CEOs speak about future challenges

The AmCham CEOs Forum held its latest meeting on the premises of Stela Resort. The meeting coincided with the first anniversary of the founding of the group, which brings together top executives of AmCham's presidential members and works to organize active and successful lobbying efforts on key issues raised by AmCham members.

The forum focused on fundamental issues AmCham has to address. A section of the many ideas discussed at AmCham meetings was incorporated into the chamber's lobbying efforts and its official Business Agenda.

The meeting discussed the chamber's commitment to provide a draft law for the creation of a new National Economic Council. The main part of the draft law was taken into account by the new government. AmCham has its legal representative at the council, and the chamber is expected to hold a constructive dialogue with the government.

AmCham President Mark Crawford explained that the chamber has actively participated in the drafting of the law on the functioning of NEC and asked that the government take into account the issue of allowing a 60-day period of discussion for each new legislative bill and will continue to stress this this point.

"Today's meeting focuses specifically on your ideas and thoughts on what AmCham should do during the lobbying process to better help you and your business," President Crawford told the CEOs.

He explained in detail the work AmCham has already done in lobbying and its efforts to address the key demands from member businesses. For example, getting VAT refunds is one of the key issues. Members attending the meeting also spoke about problems experienced with references prices in customs.

The Business Agenda and lobbying efforts were also topics of conversation. Members present at the forum had floated the idea of developing lobbying that affects the most sensitive issues for business, addressing them directly and providing real-time solutions with the government. It was pointed out that it is AmCham's duty to be more convincing and find the most efficient forms of lobbying to meet the needs of members.

Another part of the chamber's strategy to work with the government and be successful involves the work of the Tax and Legal Committee for a White Paper that will soon be submitted to the tax and customs administrations. It will address all issues businesses and offer relevant solutions.

"Historia jonë jo gjithmonë ka qenë e lehtë dhe ka patur diversitetin e saj " **– ka thënë gjatë fjalës së tij z. Mark Crawford, President i Dhomës Amerikane,**

Speaking about the work that needs to take place to have a successful lobbying and help members, Mr. Jardine offered all the help and support of the American Embassy and suggested that AmCham be part of the consultative process with the government on issues that arise and establish communication mechanisms as necessary and take appropriate steps an efficient lobbying.

The next meeting of the CEO Forum has been scheduled for January of next year.

AmCham Advantage

Diskutohet mbi zhvillimin e strategjive për procesin e lobimit

CEO-t flasin për sfidat e së ardhmes

Forumi i CEO-ve ka organizuar takimin e radhës në ambjentet e Stela Resort. Takimi ka përkuar me një vjetorin e krijimit të këtij grupimi, i cili mbledh shefat më të lartë ekzekutivë të kompanive të kategorisë së Anëtarëve Presidenciale dhe punon në formë të organizuar, për të patur një lobim aktiv dhe të suksesshëm për çështjet që ngrenë anëtarët e Dhomës.

Forumi ka patur në qendër të diskutimeve çështjet themelore me të cilat duhet të merret Dhoma Amerikane dhe një pjesë e ideve të trajtuara nëpër takime janë bërë pjesë e lobimit të Dhomës dhe e Axhendës së Biznesit.

Gjatë takimit, është diskutuar edhe angazhimi i Dhomës në ofrimin e një draftligji për krijimin e Këshillit të ri Ekonomik. Pjesa më e madhe e këtij draftligji u mor në konsideratë nga qeveria e re. Dhoma Amerikane ka përfaqësuesin e vet ligjor në këtë Këshill, që pritet të zhvillojë një dialog më konstruktiv me qeverinë . Z. Kroford ka shpjeguar se Dhoma ka marrë pjesë aktivisht në draftimin e ligjit për funksionimin e Këshillit Ekonomik dhe ka kërkuar që të merret në konsideratë edhe çështja e diskutimit në një periudhë 60 ditore e çdo projektligji dhe do të vazhdojë të këmbëngulë në këtë pikë.

"Takimi i sotëm do të ketë në fokus pikërisht idetë dhe mendimet tuaja mbi atë që Dhoma duhet të bëjë gjatë vitit në vazhdim në procesin e lobimit, për t'ju ndihmuar sa më shumë në biznesin tuaj" – ka thënë gjatë fjalës së tij Presidenti i Dhomës Amerikane të Tregtisë, z. Mark Kroford, i cili ka shpjeguar në detaje edhe punën që ka bërë Dhoma gjatë kësaj kohe dhe përpjekjet e saj për të realizuar kërkesat themelore që kanë ardhur nga biznesi anëtar. Kështu, do të jetë në qendër të vëmendjes çështja e rimbursimit të TVSH-së ndërkohë që, nga anëtarët në takim është folur edhe për problematikën që po hasnin me referencat.

"Historia jonë jo gjithmonë ka qenë e lehtë dhe ka patur diversitetin e saj " **– ka thënë gjatë fjalës së tij z. Mark Crawford, President i Dhomës Amerikane,**

Axhenda e Biznesit dhe lobimi për çështjet që ajo ka, ka qenë gjithashtu një tjetër temë e bisedës. Anëtarët e pranishëm në forum kanë hedhur idenë për zhvillimin e një lobimi që prek çështjet më sensitive për biznesin dhe që i adreson drejt ato dhe ofron në kohë reale zgjidhjet për qeverinë. Është detyrë e Dhomës që të jetë sa më bindëse dhe të gjejë format më efikase të lobimit për të pëmbushur kërkesat e anëtarëve.

Në strategjinë e Dhomës për të punuar me qeverinë dhe për të qenë të suksesshëm është edhe inisiativa e Komitetit të Taksave, për të dorëzuar një WHITE PAPER tek Drejtoria e Tatimeve dhe Doganave, ku përfshihen të gjitha çështjet që vijnë nga biznesi dhe ofrohen edhe zgjidhjet përkatëse.

Në lidhje me punën që duhet të bëjë Dhoma për të patur një lobim të suksesshëm dhe për të ndihmuar realisht anëtarët e saj, z. Zhardin ka ofruar gjithë ndihmën dhe mbështetjen e Ambasadës Amerikane dhe ka sugjeruar që Dhoma të jetë pjesë e proceseve konsultuese me qeverinë, për çështjet që dalin në diskutim dhe të ngrejë mekanizmat e nevojshëm të komunikimit si dhe të ndërmarrë hapat e duhur për një proces efikas lobimi.

Takimi i radhës së Forumit të CEO-ve është lënë në janar të vitit që vjen.

Events organized by AmCham's Human Resources Committee

'Open House'

'Open House' discusses human resources issues

AmCham's Human Resources Committee planed and organized an Open House program for members, providing detailed information about some of the most important topics in human resources.

The Open House was conceived as an activity which aimed for four days to deal with four specific topics presented by experts at four companies that will open their doors to share with other members of AmCham experience on the selected topic. Each company has referred to the way that it deals with the particular theme and how it resolves issues that arise.

For four days in a row of four companies offered the opportunity to handle HR issues with the help of their experts, welcoming AmCham members with presentations and answering questions.

The week started with DM Consulting and its head Dritan Mezini, who presented how HRMS functions from recording and up to implementation. During the training, Mr. Mezini made a demonstration of the execution of an HRMS giving everyone practical information on how you can use it and the benefits that come from it.

Later, chamber members were welcomed at KPMG by the office chief, Steve Nutley. He spoke in detail about working relations that exist between the employee and the employer and how they can be managed in the best way to obtain the best results at work.

The week continued with the ProCredit Bank HR department, where staff explained in detail how to train and develop the staff's job-specific needs and answer to of the needs of every employee.

The week ended with a top name in the market, Vodafone, where HR experts explained to all members present how to organize a successful recruitment system and give internship opportunities to young workers who might still be in university or have just graduated by giving them a chance to use their potential at the company.

Topics covered

» Use of information technology in human resource management was provided by D&M Consulting

» Rating and motivation was provided by KPMG

» Job training and ethics was offered by ProCredit Bank

» Recruitment and internship was offered by Vodafone Albania

Aktiviteti u organizua nga Komiteti i Burimeve Njerëzore në AmCham

'Open House'

diskuton hapur çështje të burimeve njerëzore

Komiteti i Burimeve Njerëzore ka ideuar dhe realizuar takimin 'Open House' duke përcjellë tek anëtarët një informacion të detajuar për disa nga temat më të rëndësishme të burimeve njerëzore.

'Open House' u konceptua si një aktivitet, i cili synon që për katër ditë me radhë, për katër tema të caktuara, katër kompani do të hapin dyert e biznesit të tyre, për të ndarë me të gjithë anëtarët e tjerë të Dhomës Amerikane eksperiencën mbi temën që kanë përzgjedhur. Çdo kompani ka referuar për mënyrën se si e trajton tematikën në fjalë në kompaninë e vet si edhe eksperiencën që ka në zgjidhjen e çështjeve që dalin gjatë punës.

Për katër ditë me radhë, të katër kompanitë që ofruan mundësinë e trajtimit të çështjeve me ekspertët e tyre, kanë mirëpritur anëtarët e Dhomës dhe kanë prezantuar dhe i janë përgjigjur pyetjeve të anëtarëve.

Java ka startuar me kompaninë DM Consulting dhe shefin e saj, z. Dritan Mezini, i cili ka prezantuar HRMS, mënyrën se si funksionon që nga regjistrimi dhe deri tek zbatimi. Gjatë trajnimit, z. Mezini ka bërë një demonstrim të ekzekutimit të një HRMS-I, duke i dhënë të gjithëve një informacion praktik mbi mënyrën se si mund ta përdorin dhe benefitet që vijnë prej tij.

Më pas, anëtarët Dhomës janë mirëpritur nga kompania KPMG Albania, ku shefi i saj z. Stiv Nutli, ka folur në detaje për marrëdhëniet e punës që ekzistojnë mes punëdhënësit e punëmarrësit dhe se si mund të menaxhohen në mënyrën më të mirë këto marrëdhënie për të patur rezultate në punë.

Java ka vazhduar me Bankën ProCredit, ku punonjësit e Departamentit të HR-it kanë shpjeguar në hollësi se si duhet të trajnosh dhe të zhvillosh nevojat e stafit, sipas specifikës së punës dhe nevojave që ka çdo punëmarrës. Java është mbyllur me një emër të njohur në treg, kompaninë Vodafon, e cila i ka shpjeguar të gjithë anëtarëve të pranishëm se si të organizojnë një sistem të suksesshëm rekrutimi dhe si t'i japin mundësi internshipi studentëve të rinj që presin të diplomohen, duke i dhënë një shans atyre, por dhe duke shfrytëzuar potencialin e brezit të ri për kompaninë.

Temat e Trajtuara

» Përdorimi i teknologjisë së informacionit në menaxhimin e Burimeve Njerëzore do të ofrohet nga DM Consulting

» Vlerësimi dhe motivimi do të ofrohet nga KPMG Albania

» Trajnimi dhe etika në punë do të ofrohet nga ProCredit Bank

» Rekrutimi dhe Internshipi do të ofrohet nga Vodafone Albania

AmCham Board holds lunch meeting with Steve Banks Deputy Director, Office of South Central European Affairs (EUR/SCE), State Department.

Albanian economy
and regional prosperity in focus

The Board of the American Chamber of Commerce in Albania had a working lunch with the U.S. Assistant Secretary of State for Southeast Europe Steve Banks. During the meeting they exchanged views on economic development, job creation and a stable business climate as well as fighting corruption and promoting regional cooperation.

Mr. Banks briefly explained the work he does at the U.S. State Department, covering seven countries in the region, among which Albania, which he was visiting for the first time. He then sought the opinion of the AmCham board members about the business climate in Albania and the challenges business organizations face.

AmCham Executive Director Floreta Luli-Faber made a short presentation about the 13-year history of the organization, including the work AmCham has done in the interest of its members involving lobbying issues and representing members in all state entities where the chamber is engaged in dialogue. NEK and the Tax Council are two entities where AmCham believes it can serve as an advocate on business matters and dialogue with the government to solve problems that arise.

The relationship with the neighbors and the work AmCham is doing in cooperation with its counterparts in the region to create more regional cooperation were also at the center of discussions.

Mr. Banks' familiarity with the region as his primary area coverage meant that he showed a lot of interest in projects that are under discussion.

AmCham President Mark Crawford spoke at the meeting about the prominence of a regional conference organized in Tirana of all AmChams in the region and the goals it set for for future initiatives.

Another regional cooperation initiative, this time at the government level, was discussed at the meeting. The region's economic ministries have signed a joint strategy to 2020 for the development of the region.

As part of joint work that the chambers in the region can take on together, Ms. Luli-Faber also mentioned the idea of having the region address Washington as a unified group – as a larger market – which makes for a more powerful voice. The idea was discussed at the Regional Conference of AmChams in Tirana and the group of chambers decided to work together to make a better presentation of what the markets have to offer by presenting themselves as a single market to potential American investors .

The meeting also discussed opportunities that the U.S. government offers through projects of development. Mr. Banks explained that the options are limited because the requirements of developing countries are global and Albania has to compete based on global requirements which the U.S. government can answer only based on its means.

On the same topic of assistance that American authorities can provide in attracting foreign investment and exchange of information, Ms. Luli-Faber sought a closer cooperation with the U.S. Embassy for logistical support when groups or missions for trade fairs are organized with the support of the U.S. Commerce Department in Washington.

Government transparency and corruption and the perceptions of people engaged in business in Albania were also discussed at the meeting. Board members gave their opinion. A positive willingness of the government to fight corruption and help the business community to have a more stable climate has been welcomed by business who is awaiting the results of this approach.

AmCham drekë pune me Zëvendësdrejtorin e punëve të Departamentit të Shtetit për Europën Jugore dhe Qendrore.

Ekonomia shqiptare
dhe prosperiteti i Rajonit në fokus

Bordi Drejtues i Dhomës Amerikane të Tregtisë pati një Drekë Pune me Zëvendëssekretarin e Shtetit për Europën Juglindore, z. Stephan Banks. Gjatë takimit u shkëmbyen mendime mbi zhvillimin ekonomik të vendit, punën për krijimin e një klime të qëndrueshme biznesi, luftën kundër korrupsionit dhe bashkëpunimin rajonal.

Z. Banks duke u prezantuar përpara anëtarëve të bordit shpjegoi shkurtimisht punën që ai bën si Zëvendëssekretar i Shtetit për Europën Juglindore, duke mbuluar shtatë vende rajonale mes të cilave dhe Shqipërinë, të cilën e vizitonte për herë të parë. Më pas, ai ka kërkuar të dijë opinionin e anëtarëve të Bordit të AmCham-it mbi klimën e biznesit në Shqipëri dhe sfidat që përballet organizata.

Historinë 13 vjeçare të kësaj organizate e ka prezantuar Drejtorja Ekzekutive, Floreta Luli-Faber, e cila ka theksuar faktin se AmCham-i punon për interesat e anëtarëve dhe është e përfshirë në çështje lobuese, të cilat Dhoma i mbron në të gjitha strukturat shtetërore ku është e anëtarësuar. NEK-u dhe Këshilli Tatimor janë dy instanca ku AmCham-i beson se mund të bëjë punën e avokatit për çështjet e biznesit dhe të dialogojë me qeverinë për të zgjidhur problematikat që shfaqen.

Marrëdhënet me fqinjët dhe puna që Dhoma Amerikane ka filluar në bashkëpunim me homologët, për të krijuar një bashkëpunim të ngushtë rajonal, ka qenë gjithashtu në qendër të diskutimeve. Njohuritë e z. Banks për rajonin, si një zonë me të cilën ai është i familjarizuar kanë zgjuar interesin për projektet që janë në diskutim. Presidenti i AmCham-it është dalluar më shumë në Konferencën rajonale të organizuar në Tiranë dhe obejktivat që la për të ardhmen kjo konferencë. Ndërkohë, rajoni ka edhe një tjetër bashkëpunim në nivel qeveritar të prezantuar nga Ministrat e Ekonomisë, për nëshkrimin e strategjisë së përbashkët deri në 2020-ën për zhvillimin e rajonit.

Të para në këndvështrimin e punës së përbashkët që duhet të bëjnë Dhomat, Znj. Floreta Luli-Faber i ka folur edhe për mundësinë e "trokitjes në derë" në Uashington të përfaqësuesve të rajonit për të bërë të mundur prezantimin dinjitoz të një tregu rajonal. Ideja e diskutuar gjatë Konferencës rajonale do të zërë vend në axhendën e vitit në vazhdim dhe Dhomat Amerikane në rajon do të punojnë për të bërë një prezantim dinjitoz të risurseve dhe mundësive që ofron çdo vend në veçanti dhe të gjithë bashkë si treg tek investitorët amerikanë.

Gjatë takimit, është folur edhe për mundësitë e ndihmës së qeverisë Amerikane nëpërmjet projekte të zhvillimit dhe z. Banks ka shpjeguar se mundësitë janë të limituara sepse kërkesat sot për zhvillimin e vendeve janë globale dhe Shqipëria është pjesë e këtyre kërkesave, për të cilat qeveria Amerikane përgjigjet brenda mundësive që ka.

Gjithnjë në kuadrin e ndihmës që autoritetet Amerikane mund të japin për tërheqjen e investimeve të huaja dhe shkëmbimeve të informacionit, Floreta Luli-Faber ka kërkuar një bashkëpunim më të ngushtë me Ambasadën për ndihmë logjistike gjatë kohës kur organizohen grupe pune për Misione Tregtare në Panairet e mbështetura nga Departamenti i Komercit në Uashington. Korrupsioni dhe transaprenca qeveritare në perceptimin e njerëzve që merren me biznes, ka qenë gjithashtu një çështje e diskutueshme, për të cilën anëtarët e bordit kanë dhënë mendimin e tyre. Një vullnet pozitiv i qeverisë për të luftuar korrupsionin dhe për të ndihmuar biznesin që të ketë një klimë më të qëndrueshme është mirëpritur nga biznesi, i cili po pret rezultatet e këtij qëndrimi.

WoBAC committee makes working visit to Gjakova

The AmCham Women in Business Activity Committee, WoBAC, held a business meeting in Gjakova, where it met with Mimoza Kusari, who was running for mayor of the city. They spoke about the opportunities provided to women in politics and business and what they must do to promote successful images of women leaders.

Ms. Kusari's example shows that a leader can move from an experience in business – she is a former AmCham Kosovo executive director – to both local and national politics. Ms. Kusari has become a household name not only in Kosovo but in Albania as well, which drove WoBAC members to set up a working lunch with her while visiting Kosovo.

Also participating in the meeting were many women from Gjakova who are involved and active in the business world and politics, creating a group that could assist in increasing awareness on the need of strengthening the role of women in the society of both countries, which share a common language and national heritage.

"There is a big resistance in society to not allow women in leadership positions but we have shown that when we decide to do a good job, we know how to do it," said Ms. Kusari.

Referring to her career, Ms. Kusari said a lot of work was needed to get to where she is today but she had aimed to always implement policies that supported to role of women in in all sectors where she had been a leader. Speaking about the same objectives, included in WoBAC's agenda, the head of the committee, Flutra Veipi, spoke about what the chamber is implementing through a detailed plan to promote the work of its female members who are successful in business and are equally involved and valued the in social and political life of the country. That's a major objective for WoBAC.

Representatives from Albania introduced themselves and brought their views on broad cooperation that should exist between women everywhere.

> "Historia jonë jo gjithmonë ka qenë e lehtë dhe ka patur diversitetin e saj " **– ka thënë gjatë fjalës së tij z. Mark Crawford, President i Dhomës Amerikane,**

In a sign of respect for the work that Ms. Kusari has been doing, AmCham's Ardiana Shehi donated a book with quotes on compromise. It wasn't the only book gift for Ms. Kusari. The representative also donated a book with works of her studio while another AmCham member donated a book about her work as an cosmetician in Albania.

"I am happy that you have valued my work and brought as gifts books that you have worked on yourself," said Ms. Kusari.

The WoBAC delegation also visited the neighboring city of Prizren.

> "Historia jonë jo gjithmonë ka qenë e lehtë dhe ka patur diversitetin e saj " **– ka thënë gjatë fjalës së tij z. Mark Crawford, President i Dhomës Amerikane,**

Komiteti WoBAC vizitë pune në Gjakovë

Komiteti Aktiv i Grave në Biznes ka patur një takim pune në Gjakovë, ku ka diskutuar me kandidaten për kryetare të Bashkisë së Gjakovës, Mimoza Kusari, shanset e integrimit të gruas në politikë dhe punën që duhet të bëjë një organizatë për të promovuar figurat e njohura të grave në biznes.

Shembulli i Mimoza Kusarit, e cila nga një drejtuese e një organizate biznesi si AmCham-i u përfshi në politikën lokale e më pas në atë shtetërore dhe spikati si një emër i njohur jo vetëm në politikë, por edhe në shqipëri, ka bërë që anëtaret e WoBAC-ut të oganizojnë një drekë pune me të.

Takimi ka patur edhe prezencën e shumë grave nga Gjakova, të cilat kanë mundur të realizojnë në jetën e tyre një arritje në biznes, në shoqëri apo edhe në politikë, duke krijuar kështu një grupim që sa vjen e bëhet më i fortë dhe sensibilizon shoqëritë e të dy vendeve për të respektuar zërin e gruas.

"Ka një rezistencë të madhe në shoqëri për të mos e lënë një grua të jetë drejtuese, por ne kemi treguar se kur vendosim të bëjmë një punë, dimë ta bëjmë mire" - tha znj. Kusari në fjalën e saj. Duke iu referuar karrierës së saj, znj. Kusari tregoi se i ishte dashur shumë mund e punë për të arritur këtu, por e kishte patur vëmendjen të aplikonte në punën e saj politika të përkrahjes dhe integrimit të gruas në gjithë sektorët që kishte drejtuar.

Duke folur për të njëjtin objektiv në të cilin është përfshirë edhe Komiteti Aktiv i Grave në Biznes, kryetarja e këtij Komiteti, znj. Flutura Veipi, ka treguar se Dhoma është duke zbatuar një plan të detajuar pune për të promovuar anëtaret e saj, që siç janë të suksesshme në biznes, të jenë po aq të përfshira dhe të vlerësuara edhe në jetën shoqërore dhe politike të vendit. Ky është dhe objektivi madhor i Komitetit të WoBAC-ut. Përfaqësueset nga Shqipëria, duke prezantuar vetveten kanë sjellë mendimet e tyre mbi bashkëpunimin e gjerë që duhet të ekzistojë mes grave kudo që janë. Në shenjë respekti për punën që Mimoza ka bërë me jetën e saj dhe ndihmën që jep për këtë qëllim, znj. Ardiana Shehi i ka dhuruar një libër me citate për kompromisin. Ky nuk ka qenë i vetmi libër dhuratë për Mimoza Kusarin. Përfaqësuesja e Studios Cubi i ka dhuruar një libër me punime të studios së saj ndërkohë që, një prej anëtareve të Dhomës ka patur dëshirën t'i dhurojë një libër mbi punën e saj si estetiste në Shqipëri.

"Jam e lumtur që ju më keni vlerësuar dhe më sollët dhuratë libra të cilët i keni punuar vetë" - ka thënë znj. Kusari. Vizita në Gjakovë ka pasuar me një tjetër vizitë në Prizren.

Marching
against breast cancer
AmCham becomes part of the initiative

A march against breast cancer filled Tirana's main boulevard with hundreds of women and girls as well as men and boys in solidarity to increase public awareness of the vital importance of working to prevent this disease.

The march started at Mother Teresa Square to proceed down the Nation's Fallen Boulevard to the National Gallery of Art.

Present at the event, U.S. Ambassador Alexander Arvizu said in his speech that science has made advances against this deadly with early detection and treatments that fight it.

"We know that with breast cancer and other types of cancer, that although people may develop healthy lifestyles, there is something called DNA. All are the product of our parents, and there are some people who are more at risk of exposure to breast cancer due to their parents' genetics and family history," said the ambassador.

According to Ambassador Arvizu, this is why early detection through regular checkups is absolutely vital, because if someone finds the disease early, more appropriate treatments exist that can help in its treatment.

During the activity aimed to increase awareness, YWCA volunteers distributed informational materials on ways of detecting breast cancer early.

The march was the closing event of the one-month campaign to inform and raise the awareness among women and girls to prevent breast cancer.

Globally, every 75 seconds a woman dies from breast cancer, despite the fact that this is a completely treatable disease if caught early.

As part of this campaign, during the month of October, an ambulance was made available to some of the country's poorest women. Inside the vehicle women were able to do breast checks and, they received vouchers for free mammograms.

The American Chamber of Commerce in Albania and its WoBAC committee also expressed solidarity with organizers and became part of this initiative that directly serves women and their wellbeing.

Marshimi
kundër Kancerit të gjirit
Dhoma Amerikane bëhet pjesë e iniciativës

Marshimi kundër kancerit të gjirit ka mbledhur në bulevard me qindra gra, por edhe burra që janë solidarizuar në një ditë si kjo, për të sensibilizuar shoqërinë për rëndësinë jetike që ka puna për parandalimin e kësaj sëmundjeje. Marshimi nisi nga sheshi "Nënë Tereza" për të vazhduar më tej në bulevardin "Dëshmorët e Kombit" drejt Galerisë Kombëtare të Arteve.

I pranishëm në këtë aktivitet, Ambasadori Amerikan z. Aleksandër Arvizu gjatë fjalës së tij u shpreh se kundër kësaj sëmundjeje që të vret, shkenca ka mundur të zbulojë trajtime dhe kurimeve që e luftojnë atë. "E dimë që me kancerin e gjirit dhe me çfarëdo lloj tjetër kanceri, që ndonëse njerëzit mund të zhvillojnë stilin më të shëndetshëm të mundshëm të jetesës, ka diçka që quhet ADN. Të gjithë jemi produkt i prindërve tanë, dhe ka disa njerëz që janë më shumë në rrezikshmëri të ekspozimit të kancerit të gjirit, për shkak të gjenetikës së prindërve të tyre dhe historisë familjare", u shpreh Ambasadori.

Sipas Ambasadorit Arvizu, kjo është arsyeja se përse kontrollet e hershme janë absolutisht jetike, sepse nëse qëllon që kjo sëmundje godet dikë, sa më herët që mund të dallohet aq më shumë ekzistojnë trajtime të duhura që mund të ndihmojnë në kurimin e kësaj sëmundjeje. Gjatë këtij aktiviteti sensibilizues, vullnetarët e YWCA-s, shpërndanë materiale informuese për mënyrat e zbulimit të hershëm të kancerit të gjirit. Marshimi është aktiviteti përmbyllës i të gjithë fushatës një-mujore për informimin dhe ndërgjegjësimin e grave e të vajzave për parandalimin e kancerit të gjirit. Në botë, çdo 75 sekonda një grua humb jetën pas prekjes nga kanceri i gjirit ndërkohë që, kjo është një sëmundje tërësisht e shërueshme nëse kapet në stadin e parë të saj. Si pjesë e kësaj fushate, gjatë muajit tetor është vënë në dispozicion të grave të shtresave më të varfëra një autoambulancë, në mjediset e brendshme të së cilës gratë kishin mundësi të bënin kontrolle të gjirit dhe në raste nevoje, dhe të merrnin kupona për mamografi falas.

Dhoma Amerikane e Tregtisë dhe Komiteti i Gruas në këtë organizatë u solidarizuan dhe u bënë pjesë e kësaj iniciative, që i shërben drejtpërdrejt grave dhe mirëqenies së tyre.

Member News

SIGAL

The Albanian-American Enterprise Fund (AAEF) is the first foreign investor in the Albanian insurance market. It entered a time when the market was newly-formed and still in its first steps -- 10 years ago. The cooperation agreement which AAEF and SIGAL signed ten years ago marked an important milestone for all of the insurance market, not just for the AAEF and SIGAL as shareholders. On the occasion of the 10th anniversary of this agreement, the AAEF Board held a meeting and a press conference at the offices of SIGAL UNIQA.

In his address, SIGAL UNIQA CEO Avni Ponari thanked AAEF for the support and confidence shown and listed some of the achievements of SIGAL UNIQA over the past 10 years.Thanks to the support of AAEF, SIGAL was transformed from a local company into the largest regional insurance group consisting of 8 companies. Very good financial performance and support of AAEF led to the entry of a strategic investor in the insurance field in 2007 through cooperation with UNIQA Group which is currently the largest shareholder of SIGAL UNIQA. UNIQA Group Austria is one of the strongest financial institutions in Central-East Europe, evaluated with 'A' from Standard & Poor's and present in 21 countries.

Part of UNIQA's plans and challenges for the near future involve investing in other strategic sectors in Albania in addition to insurance.In his speech, AAEF President Michael Granoff, among other things, said:"We are proud to be part of this company and this partnership. This investment is a success story because we have entered the insurance market to change it and in 10 years have done so with SIGAL."

The example speaks for itself because just a few offices have turned into hundreds and a few employees have become several thousand. Along with SIGAL, AAEF has contributed to develop the insurance sector, he added. SIGAL now aims to transform into a leading company in this region because the insurance market is a market with tremendous potential. Thanks to investments by AAEF and UNIQA, two important strategic partners, SIGAL UNIQA Group has created more confidence for customers and the insurance market as a whole, not only in Albania but throughout the region, aiming to have the insurance industry take its place as one of the main three main pillars of development of each country. SIGAL UNIQA in 10 years: In 2003, SIGAL had a capital of 2 million euros and a premium volume of around 8 million euros. Ten years later, SIGAL UNIQA has over 26 million euros of its own capital and premiums of more than 39 million euros. In more than 10 years, SIGAL has maintained its position as a market leader, possessing on average 30% of the market. That has been the case at the time when the market was made up of only five companies and today, with 12 insurance companies operating in Albania.About AAEF: The Albanian-American Enterprise Fund was established at the initiative and decision of the U.S. Congress in 1995 in the framework of Democracies of Eastern Europe Program. The main purpose of AAEF is to promote private sector development by investing or lending in a wide range of private enterprises through the provision of guidance and advice regarding management. AAEF is managed by professional investment managers who are guided by a Board of Directors who are appointed by the U.S. President. About SIGAL UNIQA Group Austria: SIGAL UNIQA Group was listed again this year as one of the 100 largest companies in South-Eastern Europe. As a group of companies consisting of seven insurance companies and one private pension fund, SIGAL UNIQA offers all types of life insurance, non-life, reinsurance and private pensions with more than about 500,000 customers. Since 2002, SIGAL UNIQA is the market leader for insurance claims paid as well as the volume of premiums. Over the years SIGAL UNIQA has won awards at the international level by various institutions, such as Business Initiative Directions, South-East Europe News, Finance Central Europe, etc.

Abraham Lincoln Foundation

The Abraham Lincoln Foundation is known as the premier language center in Albania, having trained more than 50,000 students and professionals since 1998.

We are now launching corporate training for progressive Albanian businesses and professionals. We advocate a metrics based approach to management with an emphasis on soft skills, strategy and leadership. This methodology has produced results for companies by allowing an organization to focus on achieving desired outcomes, developing employee capacity and responsibility, continuously monitoring progress, and anticipating and managing risk.

The Abraham Lincoln Foundation provides this training in collaboration with, FGT, an established Canadian company that has trained more than 20,000 people in Canada, Europe, United States and the Caribbean.We are focused on the following disciplines: soft skills, strategy and leadership, project management, and team management. Our soft skills trainings are offered to professionals and corporations alike. We have designed courses for professional, advanced students of the English language,

Lajme Anëtarësh

Sigal

Fondi Shqiptaro-Amerikan i Ndërmarrjeve (F.SH.A.N) është investitori i parë i huaj që hyri në tregun shqiptar të sigurimeve në një kohë kur tregu ishte i sapo-formuar dhe ende në hapat e tij të parë, 10 vjet më parë. Marrëveshja e bashkëpunimit të cilën F.SH.A.N dhe SIGAL nënshkruan dhjetë vjet më parë shënoi një arritje të rëndësishme për të gjithë tregun e sigurimeve dhe jo vetëm për SIGAL për të cilin F.SH.A.N u bë aksioner. Me rastin e 10-vjetorit të kësaj marrëveshjeje, Bordi i F.SH.A.N zhvilloi ditën e djeshme një takim dhe konferencë për shtyp në zyrat e SIGAL UNIQA.

Në përshëndetjen e tij, Drejtori i Përgjithshëm i SIGAL UNIQA Avni Ponari, falënderoi F.SH.A.N për mbështetjen dhe besimin e treguar si dhe u ndal në disa nga arritjet e SIGAL UNIQA përgjatë 10 viteve.

Falë mbështetjes së F.SH.A.N, SIGAL u shndërrua nga një kompani lokale në grupin më të madh rajonal të sigurimeve të përbërë nga 8 kompani. Performanca shumë e mirë financiare dhe suporti i FSHAN mundësuan hyrjen e një tjetër investitori strategjik në fushën e sigurimeve në vitin 2007 përmes bashkëpunimit me UNIQA Group AUSTRIA i cili është aktualisht aksioneri më i madh i SIGAL UNIQA. UNIQA Group Austria është një prej kompanive më të fuqishme financiare në Europën Qendrore-Lindore, e vlerësuar me 'A' nga 'Standard&Poor's' dhe prezente në 21 shtete. Pjesë e programit së UNIQA-s dhe sfida për të ardhmen e afërt është investimi në sektorë të tjerë strategjikë në Shqipëri, krahas sigurimeve.

Në fjalën e tij, Presidenti i F.SH.A.N Michael Granoff, ndër të tjera,u shpreh:

"Ne jemi krenarë që jemi pjesë e kësaj kompanie dhe e këtij partneriteti. Ky investim i yni është një histori suksesi pasi ne kemi hyrë në tregun e sigurimeve për ta ndryshuar atë dhe në 10 vjet SIGAL e ka arritur. Shembulli flet vetë pasi nga disa zyra janë shndërruar në qindra dhe nga disa punonjës tani janë disa mijëra. Së bashku me SIGAL kemi dhënë kontributin për të zhvilluar sektorin e sigurimeve. SIGAL synynon që të transformohet në një kompani udhëheqëse edhe në rajon kjo sepse tregu i sigurimeve është një treg me potencial të jashtëzakonshëm."

Në sajë të investimeve të UNIQA dhe F.SH.A.N, dy partnerë të rëndësishëm strategjikë, SIGAL UNIQA Group AUSTRIA ka krijuar më shume besim e garanci për klientët dhe tregun e sigurimeve në tërësi, jo vetëm në Shqipëri por në të gjithë rajonin duke synuar ti japë vendin e merituar industrisë së sigurimeve si një prej 3 shtyllave kryesore të zhvillimit të çdo vendi. SIGAL UNIQA në 10 vjet Në vitin 2003, SIGAL kishte një kapital prej 2 milionë Euro dhe një volum primesh prej rreth 8 milionë Euro. 10 vjet më pas, SIGAL UNIQA ka mbi 26 Milionë Euro kapitale të vetat dhe mbi 39 Milionë Euro prime. Përgjatë 10 viteve SIGAL ka ruajtur pozicionin si lider i tregut duke zotëruar mesatarisht 30% të tregut, si kur në treg operonin vetëm 5 kompani ashtu edhe sot kur ushtrojnë aktivitetin 12 kompani sigurimi. Rreth FSHAN Fondi Shqiptaro-Amerikan i Ndërmarrjeve është themeluar me iniciativë dhe vendim të Kongresit Amerikan në vitin 1995 në kuadër të marrëveshjes "Për Demokracitë e Europës Lindore". Qëllimi kryesor i F.SH.A.N është të promovojë zhvillimin e sektorit privat duke investuar ose dhënë hua një game të gjerë sipërmarrjesh private përmes dhënies së udhëzimeve dhe këshillave lidhur me menaxhimin. F.SH.A.N drejtohet nga menaxherë profesionistë të investimeve të cilët udhëhiqen nga Bordi i Drejtorëve të cilët emërohen nga Presidenti i SH.B.A. Rreth SIGAL UNIQA Group Austria SIGAL UNIQA Group AUSTRIA, u shpall sërish këtë vit si një ndër 100 kompanitë më të mëdha të Europës Jug-Lindore. Si një grup kompanish i përbërë nga 7 kompani sigurimi dhe 1 fond pensionesh private, SIGAL UNIQA ofron të gjitha llojet e sigurimeve të jetës, jo-jetës, risigurime dhe pensione private më shumë se rreth 500,000 klientëve. Që prej vitit 2002, SIGAL UNIQA është lider i tregut të sigurimeve si për dëmet e paguara ashtu edhe për volumin e primeve. Përgjatë viteve SIGAL UNIQA është vlerësuar në nivel ndërkombëtar nga institucione të ndryshme si Bussiness Initiative Directions, South-East Europe News, Finance Central Europe et

Fondacioni Abraham Linkoln

Fondacioni Abraham Linkoln është një nga qendrat kryesore të mësimit të gjuhëve në Shqipëri, duke përgatitur më shumë se 50,000 studentë dhe profesionistë që prej vitit 1997.

Së fundmi, kemi nxjerrë në treg trajnimet për korporatat për zhvillim të mëtejshëm të bizneseve dhe profesionistëve në Shqipëri. Ne përkrahim përqasjen e menaxhimit të bazuar në matjen e rezultateve, duke i kushtuar vëmendje të veçantë Soft Skills, Strategjisë (Strategy) dhe Udhëheqjes (Leadership). Kjo metodë ka prodhuar rezultate të kënaqshme për kompanitë duke i lejuar të fokusohen në arritjen e të ardhurave të dëshiruara, në zhvillimin e kapacitetit dhe përgjegjësisë së punonjësve, mbikqyrjen e vazhdueshme të këshillimit (mentoring), si dhe parashikimin dhe menaxhimin e riskut.

Ne jemi të fokusuar në disiplinat që vijojnë: soft skills, strategji, menaxhim projektesh (project management) dhe menaxhim ekipi (team management).

Trajnimet tona për soft skills u ofrohen profesionistëve dhe korporatave. Janë të dizenjuara për studentë dhe profesionistë me aftësi të avancuara të gjuhës angleze, të cilët janë të interesuar të mësojnë shprehi, të përmirësojnë shkrimin profesional, si dhe t'u japin jetë aftësive prezantuese.

Ndërsa përkrahim korporatat me trajnime strategjike, ne ndërtojmë udhëheqës që mund të analizojnë orientimin e organizatës së tyre, në mënyrë që të jenë konkurrues. Përmes kurseve të menaxhimit, ne ndihmojmë menaxherët të përmirësojnë aftësitë bindëse, motivuese, mobilizuese dhe negociuese me ekipet e tyre, për të arritur rezultatet e kërkuara.

Member News

who want to learn idiom, improve the conciseness and clarity of their writing, and energize their presentation skills. As we support corporations with strategic training, we build leaders who can analyze the orientation of their organization in order to obtain a competitive advantage. Through our management courses, we help managers improve their ability to convince, persuade, motivate, mobilize and negotiate with their teams, to achieve specified results.

FGT's expert consultant-trainers have extensive experience in the classroom as well as within various industries such as telecom, finance, and manufacturing. As excellent speakers and facilitators with a unique pedagogical approach and precise vocabulary, workshops always reflect "real life." Most importantly, immediate application of your learning experience is ensured to produce desired results for your business.The Abraham Lincoln Foundation and FGT team are dedicated to meeting your company's strategic demands. The practical and active experience of our instructors will guide you, your team and your organization to exceed expected results through training services, executive coaching or direct consultation with your company. Continuing our tradition of excellence, we are committed to bringing quality and customer satisfaction to our corporate clients.

PwC

PwC will invest $60 million in Central and Eastern Europe (CEE) over the next three years, to enhance industry and specialist expertise and strengthen its lead in the market. The investment will be funded by PwC UK and will focus mainly on bringing in leading talent from the market as well as seconding specialist partners and directors from PwC's global network.

Michael Kubena, CEO of PwC CEE commented on the motivation behind the investment:"As our markets mature, our clients are demanding more from us, and we will need to bring more to the table if we want to retain and build on our number one market position. We need to bring broader, deeper and better integrated offerings that address their unique challenges. We began expanding our range of industry and technical capabilities several years ago, and have already had considerable success. Working more closely with our UK firm will allow us to accelerate investment in our business and more rapidly develop new skills and value propositions that will benefit our clients and drive sustainable profitable growth. At the same time, it will enable us to offer interesting career development opportunities for our people in CEE."

According to PwC's Global Annual Review, there are five global megatrends that will transform the future of business around the world. One of these megatrends is the shift in the global balance of economic power from developed to developing countries. The next decade will see this rebalancing reach a tipping point, as emerging markets expand their global reach and influence still further. In 2009, the total gross domestic product (GDP) of the E7 – the world's seven leading emerging nations – was about two-thirds that of the G7, their developed counterparts. By 2050 these positions will be reversed, with the E7's aggregate GDP rising to almost double that of the G7.Ian Powell, Chairman and Senior Partner of PwC UK, commented: "We are investing in our international network where there is significant potential for higher growth. It is critical that we are well positioned to help our clients benefit from fast developing economies and to work with new clients as they grow."The funding will centre on the industries, geographies and services which are likely to drive economic growth in the region – particularly the larger markets, such as Russia and Poland, as well as high growth economies, and key sectors including oil and gas, utilities, mining, financial services and the public sector.

PwC Albania Country Managing Partner, Paul Tobin, commented that "with the recent economic and political developments in Albania this investment will ensure we will have even stronger capabilities and resources to invest in bringing the fullest range of skills and experience from the PwC network to our clients and future investors in Albania. Our combination of international and Albanian expertise will continue to be fundamental to the high quality of advice and assistance we offer".

About PwC CEE: PwC Central and Eastern Europe been active in the region for more than 20 years. Today, the firm consists of 280 partners and 7,000 staff in 54 offices across 29 countries. We are the only professional services firm to have a fully integrated network spanning Central and Eastern Europe and former CIS countries. About PwC UK: PwC UK employs 874 partners and over 17,400 people in 57 offices across the UK, Channel Islands and the Middle East. About PwC: PwC helps organisations and individuals create the value they're looking for. We're a network of firms in 157 countries with more than 184,000 people who are committed to delivering quality in assurance, tax and advisory services.

Lajme Anëtarësh

Fondacioni Abraham Linkoln i ofron këto trajnime në bashkëpunim me FGT, një kompani e themeluar në Kanada, e cila ka trajnuar më tepër se 20,000 individë në Kanada, Evropë, Shtetet e Bashkuara dhe Karaibe.

Ekspertët këshillues dhe trajnues të FGT-së kanë një eksperiencë të gjatë në mësimdhënie dhe në fusha të ndryshme të industrisë, si në telekom, financë dhe në prodhim. Si folësa të shkëlqyer dhe me eksperiencë, me një përqasje të veçantë pedagogjike dhe fjalor të saktë, seancat e tyre mësimore (workshops) reflektojnë gjithmonë "jetën e përditshme". Për më tepër, sigurohet praktikimi i menjëhershëm i kësaj eksperience, për të prodhuar rezultatet e dëshiruara për biznesin tuaj.

Fondacioni Abraham Linkoln dhe ekipi i FGT-së janë të përkushtuar për të arritur kërkesat strategjike të kompanisë tuaj. Eksperienca aktive dhe praktike e instruktorëve tanë do t'ju udhëheqë ju, ekipin dhe organizatën tuaj të tejkaloni rezultatet e pritura përmes trajnimeve, apo konsultimit me grupin drejtues dhe keshillime drejtpërsëdrejti me kompaninë tuaj.

Duke vazhduar traditën e shërbimit të shkëlqyer, ne jemi të përkushtuar të ofrojmë cilësi dhe përmbushje të detyrimit ndaj klientëve tanë të korporatave.

PricewaterhouseCoopers (PwC)

PricewaterhouseCoopers (PwC) do të investojë 60 milionë dollarë amerikanë në Evropën Qëndrore dhe Lindore në tre vitet e ardhëshme, për të rritur nivelin e ekspertizës në industri dhe për të forcuar pozicionin drejtues në treg. Investimi do të financohet nga PwC në Mbretërinë e Bashkuar dhe do të përqëndrohet kryesisht në prurjen e talenteve nga tregu vendas dhe partnerëve e drejtuesve të specializuar nga rrjeti global i PwC.

Michael Kubena, CEO për PwC në Evropën Qendrore dhe Lindore, duke komentuar mbi motivin që çoi në këtë investim shprehet:"Me rritjen e tregjeve tona, rriten gjithashtu edhe kërkesat e klientëve tanë dhe ne do të na duhet të ofrojmë më shumë nëse duhet të mbajmë dhe të forcojmë pozicionin tonë si më të mirët në treg. Ne duhet të ofrojmë një gamë më të gjerë, më të thelluar dhe më të integruar shërbimesh që iu përgjigjen nevojave dhe vështirësive specifike të klientëve. Para disa vitesh ne nisëm me zgjerimin e aftësive teknike dhe ia dolëm me sukses. Duke punuar më afër me PwC në Mbretërinë e Bashkuar do të bëhet i mundur përshpejtimi i investimeve në biznesin tonë. Në të njëjtën kohë, do të bëhet gjithashtu i mundur ofrimi i opsioneve interesante të zhvillimit të karrierës së punonjësve tanë në rajonin e Evropës Qendrore dhe Lindore."

Sipas Raportit Vjetor Global të PwC, një ndër pesë prirjet kryesore që do të transformojnë të ardhmen e biznesit në botë, është zhvendosja e ekuilibrit global të fuqisë ekonomike nga vendet e zhvilluara tek vendet në zhvillim. Dekada e ardhëshme do të shënojë pikën kulmore të kësaj zhvendosjeje ndërkohë që tregjet në rritje zgjerohen dhe shtojnë ndikimin e tyre në botë. Në vitin 2009, produkti i përgjithshëm bruto (PBB) i vendeve E7 – shtatë vendeve me zhvillimin ekonomik të shpejtë – ishte sa afro dy të tretat e G7- vendeve më të zhvilluara në botë. Në vitin 2050 do të kemi një zhvendosje të ketyre pozicioneve ku totali i PBB-së së vendeve E7 do të jetë sa dyfishi i atij të vendeve G7.

Ian Powell, kryetar bordi dhe partner i PwC në Mbretërinë e Bashkuar, shprehet: "Ne po investojmë në rrjetin tonë ndërkombëtar aty ku ka një potencial të dukshëm për rritje të mëtejshme. Është shumë e rëndësishme që të qëndrojmë në pozitat e duhura për të ndihmuar klientët në mënyrë që ata të përfitojnë nga ekononomitë me zhvillim të shpejtë si dhe të punojmë me klientët tanë të rinj në procesin e rritjes dhe zhvillimit të tyre.

Financimi do të përqendrohet në industritë, vendet dhe shërbimet të cilat mundësojnë rritje ekonomike në rajon– në veçanti tregjet më të mëdha si Rusia dhe Polonia si edhe ekonomitë me rritje të madhe dhe sektorët kyç si ato të naftës dhe gazit, energjisë, minierave, shërbimeve financiare dhe sektorit publik.

Paul Tobin, Partneri Drejtues për PwC në Shqipëri, komenton:"me zhvillimet më të fundit ekonomike dhe politike në Shqipëri, ky investim do të forcojë edhe më shumë burimet tona dhe do të bëjë të mundur ofrimin e ekspertizës dhe përvojave më të mira nga rrjeti i PwC për klientët tanë dhe investitorët e ardhshëm në Shqipëri.

Kombinimi i ekspertizës sonë ndërkombëtare me atë vendase do të vazhdojë të jetë thelbësor në ofrimin e shërbimeve tona me një cilësi të lartë".

PwC në Evropën Qendrore dhe Lindore: PwC ushtron aktivitet në Europën Qendrore dhe Lindore për më shumë se 20 vjet. Aktualisht, numërohen 280 partnerë dhe 7,000 punonjës në 54 zyra në 29 vende të rajonit. PwC është firma e vetme e shërbimeve profesionale të konsulencës me një rrjet të integruar plotësisht në Evropën Qendrore dhe Lindore. PwC në Mbretërinë e Bashkuar: PwC në Mbretërinë e Bashkuar ka afro 874 partnerë dhe mbi 17,400 punonjës në 57 zyra në Mbretërinë e Bashkuar, Channel Islands dhe Lindjen e Mesme. Për më shumë informacion mund të vizitoni faqen zyrtare. PwC ndihmon organizatat dhe individët të krijojnë vlerat e dëshiruara. Me një shtrije në 157 vende dhe me një staf prej më shumë se 184,000 punonjësish, PwC është një rrjet firmash që ofron shërbime cilësore në fushën e auditimit, konsulencës fiskale dhe asaj financiare.

CHALLENGES for recyclers

From waste to new products, how the recycling industry works

Plastic bags, bottles and packaging commonly found carelessly thrown on Albania's streets or dumped near residential areas – or even worse – in tourist areas -- have been for years a challenge for local governments.

Recycling these waste products with new technologies applied today in developed countries is an effective and long-term solution that guarantees the preservation of the environment, conserves natural resources, increases economic development and helps solve social problems through providing jobs and self-employment.

Polyethylene and plastic bottles across the country are collected and processed to become plastic packaging for shipping, garbage bags, bags for the construction industry, food processing packaging, agricultural plastic sheets etc. Everest I.E. does all of this using the latest modern technologies for recycling waste that has been separated at the source.

"We have provided jobs for 150 employees that work at the plant and about 1,000 self-employed people that collect waste across the country and provide us with raw material for 40 percent of our production," says Vullnet Haka, administrator at Everest IE, a recycling company and an AmCham member. For some time now, the recycling industry has had a hard time getting the amount of raw recyclable materials it can process due to the fact that local governments are not implementing the law on integrated waste management which ensures separation of recyclable waste at the source.

In addition, Everest and many other recycling companies are faced with a new government decision that prohibits the import of waste, which takes away the opportunity to supply their production with raw material that was until recently imported.

SFIDA e ricikluesve

Nga mbetje në produkte, si do të zhvillohet industria ricikluese

Qeset, shishet plastike dhe ambalazhet e ndryshme pas përdorimit të tyre ,të cilat i gjejmë të hedhura pa kujdes në rrugë ,apo të grumbulluara jashtë çdo kontrolli pranë zonave të banuara dhe akoma më keq në zona turistike ,kanë përbërë prej vitesh sfidën e pafituar të qeverive lokale.

Por, duket se riciklimi i këtyre mbetjeve me teknologjitë më të reja që zbatohen sot në vendet e zhvilluara është zgjidhja më efektive dhe afatgjatë, që garanton ruajtjen e mjedisit,ruajtjen e burimeve natyrore,zhvillim ekonomik,si dhe zbut dukshëm problemet sociale tek shtresat më në nevojë duke i punësuar,apo duke iu mundesuar vetëpunesim.

Mbledhja dhe grumbullimi i ambalazheve prej polietileni dhe shive plastike në të gjithë vendin rikthimi i tyre në ambalazhe plastike si qese për shipping, qese për mbeturina, thasë për industrinë e ndërtimit, agropërpunimit, fletë plastike për bujqësinë etj,i ka kërkuar kompanisë Everest I.E aplikimin e një prej teknologjive më avangardë të riciklimit dhe riprodhimit prej mbetjeve urbane të ndara në burim."Kemi futur në punë 150 punonjës vetëm në fabrikë dhe rreth 1.000 të vetëpunësuar në mbledhjen dhe grumbullimin e mbetjeve në të gjithë vendin dhe na japin një mundesi të sigurojmë lëndën e parë për 40 % të prodhimit" – thotë Vullnet Haka administratori i kompanisë së riciklimit "Everest I.E" anëtar i Dhomës Amerikane të Tregëtisë.

Prej kohësh kjo industri vuan per të siguruar lëndën e saj të parë brenda vitit,për shkak se pushteti lokal nuk po implementon ligjin për menaxhimin e integruar të mbetjeve i cili siguron ndarjen në burim të mbetjeve të ricikIueshme.

Përballë kësaj situate Everest shpk dhe shumë kompani të tjera ricikluese u përballën edhe me miratimin e ligjit që ndalon importin e mbetjeve duke mos patur mundësi të furnizojnë prodhimin e tyre me

The recyclers' association lobbied the Parliamentary Commission for Production and Industry on the issue, explaining and arguing that they have a need to import waste products even if it a very small percentage. The initiative of the recyclers' association also had the support of the American Chamber of Commerce in Albania. AmCham explained through its representative in the parliamentary committee that in its opinion the ban on the import of waste in order to use domestic waste for recycling should still allow a small amount of imports to come in order to develop the industry in the long term.

The view is supported by the recyclers' own argument that people bring recyclers that based on population and the amount of waste produced each day and taking into account that over 70% the waste is recyclable if separated at the source, the current recycling industry will have to increase its capacity several times.

Under these conditions, the industry would need to import only small quantities of recyclable waste that are not found inside Albania and mainly to improve the quality of products produced by recycling waste that is found domestically.

AmCham's stance in connection to recycling of urban waste

The American Chamber of Commerce supports every mechanism which promotes a clean, natural environment and an effective management of waste in Albania. The American Chamber of Commerce views the recycling industry as closely related to government efforts for a cleaner Albania and the development of the recycling industry can contribute to a more efficient waste management system in the country.

However, for the industry to continue to operate, it is indispensable for them to import some high-grade recycled or raw materials which cannot be found or produced in Albania. This high-grade material serves as a key component and catalyzer for the recycling process, or otherwise the industrial process simply cannot happen.

The Recycling Association of Albania represents 60 companies in the recycling industry. Collectively, they have invested approximately 120 million Euros in Albania and have a yearly turnover of more than 200 million Euros. While some goods are sold on the local market, the majority of recycled products are exported. The industry directly employs more than 1200 Albanians and almost 39.000 people are self-employed in the industry as gatherers of recyclable material.

For this reason, the American Chamber of Commerce hoped some accommodation for the recycling industry can be found, which in parallel with a better waste management and recycling sector, will serve to enhance Albania's environment and the quality of life for its citizens.

atë pjesë së lëndës së parë që deri dje e importonin. Shoqata e ricikluesve loboi në komisionin Parlamentar të Prodhimit dhe Industrisë për të shpejguar dhe argumentuar nevojën e importit të këtyre mbetjeve qoftë dhe në një përqindje shumë të vogël. Në këtë inisiativë të tyre, Shoqata e ricikluesve u përkrah edhe nga Dhoma Amerikane e Tregtisë. Amcham sqaroi nëpërmjet Drejtores ekzekutive Floreta luli-Faber, në Komisionin Parlamentar mendimin e organiztaës për të ndaluar importin e mbetjeve në mënyrë që të përdoren burimet e brendshme por lejimin në një masë të vogël të importit për nevojat e zhvillimit të kësaj industrie në planin afatgjatë. Ky qëndrim mbështetet nga argumenti që sjellin vetë ricikluesit se mbështetur në numrin e popullsisë dhe sasinë e mbetje që prodhohet çdo ditë dhe duke mbajtur në konsideratë që mbi 70% e tyre janë të ricikueshme nëse do të ndahen në burim,industrise aktuale të ricikimit do t'i duhej të rriste disa herë kapacitetej e saja të përpunimit. Në këto kushte kjo industri do të kishte nevojë të importonte vetem sasira të vogla mbetjesh të ricikueshme të tipologjive që nuk gjenden në vendin tonë dhe kryeshisht për të përmirësuar cilësinë e produkteve që prodhohen nga riciklimi i mbetjeve qe mblidhem brenda vendit.

Qëndrimi i Dhomës Amerikane në lidhje me riciklimin e mbetjeve urbane

Dhoma Amerikane e Tregtisë mbështet çdo mekanizëm, i cili promovon një mjedis të pastër dhe natyral si dhe një menaxhim sa më efikas të mbetjeve në Shqipëri. AmCham e shikon industrinë e riciklimit si të lidhur ngushtë me përpjekjet e qeverisë për një Shqipëri më të pastër dhe se zhvillimi i kësaj industrie mund të kontribuojë në një sistem menaxhimi më efikas të mbetjeve në vend.

Megjithatë, në mënyrë që industria të vazhdojë të veprojë, për ta është i domosdoshëm importimi i disa materialeve të ricikluara të cilësisë së lartë ose lëndëve të para, të cilat nuk mund të gjenden ose të prodhohen në Shqipëri. Ky material i cilësisë së lartë shërben si një komponent kyç dhe katalizator për procesin e riciklimit, ose në të kundërt procesi industrial nuk realizohet.

Shoqata e Ricikluesve të Shqipërisë përfaqëson 60 kompani të industrisë së riciklimit. Bashkarisht, ata kanë investuar rreth 120 milionë euro në Shqipëri dhe kanë një xhiro vjetore prej më shumë se 200 milionë eurosh. Ndërsa disa mallra shiten në tregun vendas, shumica e produkteve të ricikluara eksportohen. Industria punëson më shumë se 1.200 shqiptarë dhe gati 39.000 janë të vetëpunësuar në industri si mbledhës të materialeve të ricikluehshme.

Për këtë arsye, Dhoma Amerikane e Tregtisë mendoi se mund të gjendej një zgjidhje për industrinë e riciklimit, e cila paralelisht me një sistem më të mirë të menaxhimit të mbeturinave dhe riciklimit të tyre, do të shërbejë për të përmirësuar situatën mjedisore në Shqipëri dhe cilësinë e jetës për qytetarët e saj.

INTER-COMPANY RELATIONS:
The tax perspective

In large scale economies, it is quite common for companies that are part of the same group to develop a multitude of contractual relationships. This is also the case for parent companies and their branches established abroad.

Being related parties, it is imperative that these transactions are carried out on arm's length basis.

During the auditing process, tax authorities have intervened with many creative tools that interpretations of the Albanian tax laws allow, for circumventing tax evasion, but it seems as they have forgotten a very special mechanism borrowed from EU practices and tailored for inter-company transactions. This is the mechanism of transfer pricing that has been put into the letter of the law, but unfortunately not implemented in practice.

Transfer pricing - the current state

A transfer price is the price at which goods or services are transferred between related parties. In recent years, tax authorities of many countries have developed sophisticated and complex requirements for multinational companies in determining their inter-company pricing. This is not the case for Albania.

Rules on transfer pricing in Albania are set forth in the Income Tax Law *(Law 8438/1998),* the Instruction 5/2006 of the Minister of Finance and the Transfer Pricing Regulation *(adopted in 2002).* In applying the transfer pricing rules in Albania, there should be a Transfer Pricing Commission, which would refer to the 1995 OECD Transfer Pricing Guidelines.

If the goods are sold to both related and unrelated parties, the transfer pricing concerns are relatively simple since a comparable uncontrolled sales price may be determined, but when the transactions occur only among related parties, the issue becomes much more difficult.

Other examples of inter-company transactions include transfer of technology, services provision, financing, etc.

››› **Technology** can include patents, inventions, copyrights, trademarks, franchises, programs, etc. A parent company forming a new subsidiary might sell the technology to the latter. If the technology transferred is unique, then the value is nearly impossible to quantify accurately.

››› **Intra-group** services can include those performed in the ordinary course of business *(i.e. marketing),* or management and similar services. The easiest to deal with for transfer pricing purposes are the services performed in the ordinary course of business as usually there is a comparable arm's length price.

Marrëdhëniet ndër-kompani:
Këndvështrimi fiskal

Në ekonomitë e zhvilluara, është e zakonshme që kompanitë pjesë e të njëjtit grup të hyjnë në marrëdhënie kontraktuale. Ky është rasti edhe për kompanitë mëmë dhe degët e tyre jashtë vendit.

Meqënëse këto entitete janë palë të lidhura, është e domosdoshme që transaksionet midis tyre të kryhen bazuar në parimin arm's length, pra me vlerën e tregut.

Për shkak të karakterit të veçantë që kanë këto transaksione, gjatë kontrolleve tatimore, ato janë bërë objekt i interpretimeve kreative të ligjeve fiskale nga organet tatimore me qëllim shmangien e evazionit fiskal. Duke vepruar kështu, organet tatimore kanë lënë jashtë objektivit të tyre një mekanizëm të veçantë të krijuar posaçërisht për transaksionet ndër-kompani dhe të përdorur gjerësisht për këtë qëllim në praktikat e BE-së. Ky është mekanizmi i transferimit të çmimit, që është parashikuar edhe në legjislacionin shqiptar, por që fatkeqësisht nuk ka gjetur ende vend për zbatim.

Transferimi i Çmimit - situata aktuale

Çmimi i transferuar është çmimi me të cilin mallrat apo shërbimet transferohen midis palëve të lidhura. Vitet e fundit, organet tatimore të shumë vendeve kanë zhvilluar këtë mekanizëm duke përcaktuar detyrime të sofistikuara dhe komplekse që duhen mbajtur parasysh nga shoqëritë shumëkombëshe gjatë përcaktimit të çmimeve për transaksionet ndër-kompani. Kjo nuk ka ndodhur ende në Shqipëri.

Rregullat mbi transferimin e çmimit në Shqipëri janë të përcaktuara në ligjin "Për tatimin mbi të ardhurat" *(Ligji 8438/1998),* Udhëzimin 5/2006 të Ministrit të Financave dhe Rregulloren e Transferimit të Çmimit *(miratuar në vitin 2002).* Sipas këtyre akteve, me qëllim aplikimin e rregullave mbi transferimin e çmimit në Shqipëri duhet të krijohet një Komision i Transferimit të Çmimit, i cili duhet t'i referohet Udhëzimeve të OECD-së për Transferimin e Çmimeve, botuar në vitin 1995.

Nëse mallrat iu janë shitur si palëve të lidhura dhe atyre të pavarura, çështja e transferimit të çmimit është relativisht e thjeshtë, pasi duke u bazuar mbi krahasimin e transaksioneve, është lehtësisht e mundur të përcaktohet një çmim shitje "reference" dhe "i krahasueshëm". Por kur transaksionet ndodhin vetëm ndërmjet palëve të lidhura, çfarëdolloj përcaktimi bëhet detyrë e vështirë.

Përveç rastit të shitjes së mallrave të përmendur më lart, mund të numërohen mjaft shembuj të tjerë të transaksioneve ndër-kompani siç është transferimi i teknologjisë, ofrimi i shërbimeve, financimi, etj.

››› **Teknologjia** mund të përfshijë patentat, shpikjet, të drejtat e autorit, markat tregtare, të drejtat ekskluzive, programet, etj. Një kompani mëmë që themelon një filial të ri, mund t'i shesë këtij të fundit teknologji. Nëse teknologjia e transferuar është unike, atëherë vlera është gati e pamundur të përcaktohet me saktësi.

››› **Shërbimet** brenda grupit mund të përfshijnë ato të kryera në rrjedhën e zakonshme të biznesit *(p.sh. shërbime marketingu),* ose shërbime menaxhimi dhe të tjera të ngjashme. Më të lehtat për t'u menaxhuar për qëllime të transferimit të çmimit janë shërbimet e kryera në rrjedhën e zakonshme të biznesit, pasi zakonisht ka një çmim të krahasueshëm që aplikohet nga palë të palidhura. Në të kundërt, shërbimet e menaxhimit shpesh nuk janë të krahasueshme me shërbimet e kryera nga një ofrues i pavarur i shërbimit, kështu që është e vështirë të përcaktohet shuma që i ngarkohet çdo filiali.

The head office - branch issue

The Albanian Income Tax Law recognizes as Albanian-sourced income, and as such taxable in Albania, income generated from a permanent establishment in Albania of a non-resident entity. The law is missing an explicit provision as the one set forth in the OECD Model Treaty (Art. 7), but it may be implied that even when no tax treaty exists, the taxable base of a permanent establishment shall include only profits attributable to that permanent establishment (i.e. the branch).

From the VAT perspective, there have been many discussions in the last two years between tax authorities, taxpayers and consultants regarding the VAT obligations imposed on "head office - branch transactions" (allocation of costs). Contrary to the position of tax authorities, it may be concluded that (same as the EU VAT Directive), under the Albanian VAT Law, the allocation of costs is out of the scope of VAT, since such transactions do not take place between independent parties.

As regards profit tax implications, the nature of costs deemed as tax deductible to the branch in cases where a tax treaty exists appears quite clear. When the only legal ground of the costs allocation is the Albanian law, things get more complicated. Because of lack of explicit provisions in the Albanian law, it is not an easy task to determine the costs on which allocation is allowed.

Currently, most of the tax treaties that are applicable in Albania establish the rule that it should be attributed to the branch the profits, which it might be expected to make if it was a distinct and separate enterprise, engaged in the same or similar activities, under the same or similar conditions and dealing wholly independently with its head office. Indicatively, in determining the profits of a branch would be allowed as deductions the expenses incurred for the branch activity, including head office's executive and general administrative expenses.

However, there are few exceptions. Some treaties (e.g. treaties with Serbia, Montenegro and India, the last recently approved by the Albanian parliament) do not allow the deduction in respect of amounts paid (other than toward reimbursement of actual expenses) by the branch to the head office, by way of royalties, fees or other similar payments, or by way of commission or other charges for specific services performed or for management, or, except in the case of banking enterprises, by way of interest on funds lent to the branch.

There is no guideline issued by the General Tax Directorate on the allocation of costs. The practice differs from one taxpayer to another. The only way to solve this, until the legislator decides to intervene as part of the harmonization process with the acquis communautaire, is that the General Tax Directorate interprets the Albanian law principles in the light shed by the tax treaties and common sense of allowing a fair and legal treatment for head office - branch relations.

To the contrary, management services are often not comparable to services performed by any independent service provider; thus, the appropriate charge to each subsidiary is difficult to determine.

››› **Leasing** transactions among related parties also constitute an area where abuses with pricing are perceived through profit shifting, i.e. when a company acquires equipment and leases it to a group company at a rate above the market rate *(significant tax benefits may result due to depreciation and lease valuation rules in different countries).*

››› **Loans** or any form of indebtedness, whether or not evidenced by a written instrument, are common in a group of companies. They raise transfer pricing issues as to the interest rate charged and whether a bona fide debt exists.

The future

Increasing the benefits of a group by adopting "best prices" is a rational action. Foreign tax authorities are aware of such a fact and encourage taxpayers to conclude agreements where the level of pricing in a multinational group is agreed and fixed as "rational" pricing. These agreements are called Advance Pricing Agreements (APAs). Multinational companies gain more certainty from APAs in their transfer pricing, especially where comparable prices are not available.

APAs could be the tool to adopt for raising the awareness of transfer pricing issues and framing it as a way to administer the process as smoothly as possible for a tax process that takes place in Albania.

We believe that this would be the reason that a draft law has been proposed where the transfer pricing has been revisited and the rules on APAs have been improved. This proposal has been very recently made public in the website of the Ministry of Finance and specifies that it will enter into force on 1 January 2014.

ADVANTAGE

››› **Transaksionet** e qirasë midis palëve të lidhura përbëjnë gjithashtu një zonë ku janë perceptuar abuzime me çmimet, për shembull kur një kompani blen një pajisje dhe ia jep atë me qira një kompanie të grupit me një normë mbi nivelin e tregut *(përfitime të konsiderueshme fiskale mund të rezultojnë për shkak të rregullave të ndryshme që aplikohen në shtete të ndryshme mbi shpenzimet e qirasë dhe amortizimin e aseteve).*

Kreditë apo forma të tjera të borxhit, nëse janë apo jo të evidentuara me shkrim, janë të zakonshme në një grup kompanish. Ato ngrenë pikëpyetje rreth çështjes së transferimit të çmimit si lidhur me normën e interesit të përdorur ashtu edhe nëse ekziston apo jo një borxh bona fide.

E ardhmja

Rritja e fitimeve të grupit duke adoptuar "çmimet më të mira" është një veprim racional. Organet tatimore të huaja janë të ndërgjegjshme për një fakt të tillë dhe inkurajojnë tatimpaguesit të lidhin marrëveshje në të cilat përcaktohet një nivel "racional" i çmimeve që aplikohen ndërmjet kompanive të të njëjtit grup. Këto marrëveshje quhen Marrëveshje të Çmimeve të Paracaktuara (njohur ne gjuhen angleze si APA). Duke lidhur këto marrëveshje, kompanitë shumëkombëshe fitojnë më shumë siguri për çmimet që aplikojnë midis tyre dhe përputhshmërinë e tyre me rregullat e transferimit të çmimeve, sidomos kur nuk ekzistojnë çmimet "e krahasueshme".

APA-t mund të jenë mjeti efikas me qëllim ngritjen e vetëdijes së tatimpaguesve për çështjet e transferimit të çmimit dhe për të patur një kornizë sa më të qartë për këto çështje gjë që do të mundësonte administrimin e këtij proçesi ne Shqiperi sa më normalisht të jetë e mundur.

Besojmë se kjo duhet të ketë qënë edhe arsyeja për propozimin e një projektligji ku transferimi i çmimit është ripare dhe rregullat mbi APA-t janë përmirësuar. Ky propozim është bërë publik së fundmi në faqen e internetit të Ministrisë së Financave dhe përcakton se do të hyjë në fuqi më 1 janar 2014.

Marrëdheniet kompani mëmë - degë

Për ligjin "Për tatimin mbi të ardhurat" të ardhurat e krijuara nga një person jo-rezident nëpërmjet nje selie të përhershme në Shqipëri e kanë burimin e tyre në territorin shqiptar dhe si të tilla janë subjekt i tatimit në Shqipëri. Ligjit i mungon një dispozitë eksplicite si ajo e përcaktuar në Modelin e Marreveshjeve Tatimore të OECD-së (neni 7), por mund të konkludohet se edhe kur nuk ekziston një marrëveshje tatimore, baza e tatueshme e një selie të përhershme (degë) do të përfshijë vetëm fitimet që i atribuohen asaj.

Në këndvështrimin e TVSH-së, ka patur shumë diskutime në dy vitet e fundit ndërmjet organeve tatimore, tatimpaguesve dhe konsulentëve nëse duhet të aplikohet TVSH në transaksionet midis kompanisë mëmë dhe degës (alokimi i shpenzimeve). Ndryshe nga sa konsiderojnë organet tatimore, mund të konkludohet se (ashtu siç e përcakton edhe direktiva e BE-së mbi TVSH-në), në bazë të ligjit shqiptar për TVSH-në, alokimi i kostove është jashtë objektit të TVSH-së, pasi transaksione të tilla nuk kryhen ndërmjet dy palëve të pavarura.

Përsa i takon tatimit mbi fitimin, nga marrëveshjet tatimore del qartë natyra e kostove që konsiderohen si shpenzim i zbritshëm për degën. Por analiza bëhet më e komplikuar kur baza e vetme ligjore mbi alokimin e kostove është ligji shqiptar. Për shkak të mungesës së dispozitave të shprehura në ligjin shqiptar, nuk është e lehtë të përcaktohen kostot për të cilat alokimi lejohet.

Aktualisht, shumica e marrëveshjeve tatimore që janë të zbatueshme në Shqipëri parashikojnë se degës duhet t'i atribuohen fitimet, që ajo do të realizonte në qoftë se do të ishte një sipërmarrje e veçantë dhe e pavarur, e angazhuar në aktivitete të njëjta ose të ngjashme, sipas kushteve të njëjta ose të ngjashme dhe me veprimtari tërësisht të pavarura nga kompania mëmë. Për shembull, në përcaktimin e fitimeve të një dege, sipas marrëveshjeve tatimore do të lejohen si shpenzime të zbritshme shpenzimet e bëra për aktivitetin e degës, duke përfshirë shpenzimet e përgjithshme ekzekutive dhe administrative të kompanisë mëmë.

Gjithsesi, ka disa përjashtime. Disa marrëveshje [p.sh. marrëveshjet me Serbinë, Malin e Zi dhe Indinë (kjo e fundit e miratuar së fundmi nga parlamenti shqiptar)] nuk lejojnë zbritjen e shpenzimeve në lidhje me shumat e paguara (përveçse si rimbursim i shpenzimeve aktuale) nga dega kundrejt kompanisë mëmë, në formën e honorareve, tarifave ose pagesave të tjera të ngjashme, ose në formën e komisioneve apo shpenzimeve të tjera për shërbime specifike të kryera ose për menaxhim, ose, përveç rastit të kompanive financiare, si interes mbi fondet e dhëna hua degës.

Aktualisht, nuk ka asnjë dokument udhëzues të lëshuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve mbi alokimin e kostove. Praktika ndryshon nga një tatimpagues në një tjetër.

Mënyra e vetme për të zgjidhur këto mangësi, deri sa ligjvënësi të vendosë të ndërhyjë në kuadër të harmonizimit të ligjeve me acquis communautaire, është që Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve të interpretojë parimet e legjislacionit shqiptar në frymën e marrëveshjeve tatimore dhe duke i dhënë kuptimin më të drejtë marrëdhënieve kompani mëmë-degë.

WHAT NEXT?

I am optimistic about the economic future of Albania. That is not to say that I do not recognize problems, yet I do see that all of these economic problems are solvable, many of which can be addressed in a short period of time. Occasionally, I get the sense that there is an over emphasis in Albania in identifying problems and assigning responsibility, but after that first step there is a lack of vision about what to next. This is what the American Chamber is doing.

We have identified two high level problems in the market: a lack of new foreign direct investment (FDI) and a lack of risk capital. We are approaching these problems with concrete steps based on the private sector.

Given that it is difficult to attract American companies and FDI to Albania as a stand-alone investment, we have taking a regional approach. The American Chamber of Commerce has reached out the other American Chambers in the region and they have responded. The American Chambers from Albania, Kosovo, Macedonia and Montenegro will gather in Tirana for the first time on the 13th of November in order to identify opportunities for our existing members to expand into neighboring markets. While it may be difficult to attract a firm from the US to come directly Albania it is very possible to attract existing US firms from the region to expand into Albania and the reverse. We are aggressively promoting this approach.

Secondly, we are supporting the Balkan Venture Forum, which will be held in Tirana on the 14th and 15th of November. This forum is specifically targeting the increase of venture capital invest into Albania and the region. There is an obvious focus by the Government in terms of activating lending by banks and mobilizing deposits; however, the conversation really begins with attracting equity investment. For every one dollar of equity investment Albanian businesses attract they have the potential to activate up to five dollars in banking lending. Thus the multiplicative effect of private equity in the economy is clear. Albania lacks equity funds and needs to attract them desperately. Whatever direction investment takes, it will create a new layer of equity for existing banks to lend against and market liquidity will noticeably improve.

The American Chamber will continue to raise high-level issues to Government authorities in areas where we think that Albania can improve. The Chamber will continue to invite and encourage investors here. Once those investors arrive they must get the sense that the people of Albania are taking positive economic steps in order to justify actually staying and investing in the country.

Quoting Albanian expressions, I do believe that there is merit working 'hap pas hapi' but I do not believe that 'avash avash' is the best approach. Albania will enter the European Union. I am convinced of that. However, at this pace of economic development the country will be on the bottom of the Union and other member will be happy for Albania to stay at the bottom so long as there is peace and stability. If Albania wants to go forward economically it must take the initiative internally and must do it now. Improve free trade regionally and encourage venture capital investment as corner-stones of Albania's future. Good things will develop that we do not yet foresee if this foundation is laid.

Mark C. Crawford is the Pro-Bono President of the Board of the American Chamber of Commerce in Albania (having been the Founding President of the American Chamber of Commerce in Montenegro). He has spent two decades in international management, including finance, audit/advisory, international banking, mobile payments, brokerage and private equity. Crawford has taught at the University level in both Europe and China. He is currently a partner with BDO in Montenegro; the Chairman of Albania's first internationally focused securities brokerage firm; and a senior adviser to a US Government project on mobile payments. Crawford is a politically active American citizen, born in California and raised in Ohio. He has an undergraduate degree from Miami University (Ohio) and a Masters from University College London in the UK. He is a native English speaker, is fluent in Albanian, and speaks some Serbian/Montenegrin and Greek.

Mark Crawford

President i Dhomës Amerikane të Tregtisë

ÇFARË VJEN MË PAS?

Jam optimist për të ardhmen ekonomike të Shqipërisë. Kjo nuk do të thotë që nuk jam i vetëdijshëm për problemet aktuale, por gjithsesi këto probleme janë të zgjidhshme, shumë nga të cilat mund të adresohen në një periudhë të shkurtër kohore. Herë pas here, vërej se i kushtohet shumë rëndësi në Shqipëri identifikimit të problemeve dhe caktimit të përgjegjësisë, por pas hapit të parë ka një mungesë vizioni për çfarë vjen më pas. Kjo është ajo çfarë Dhoma Amerikane e Tregtisë po bën.

Ne kemi identifikuar dy probleme te mëdha në treg: një mungesë të investimeve të huaja direkte në treg (IHD) dhe një mungesë të riskut të kapitalit. Ne po i drejtohemi këtyre problemeve me hapa konkretë të bazuara në sektorin privat.

Për shkak se është e vështirë për të tërhequr kompanitë Amerikane dhe investimet e huaja në Shqipëri si një investim i vetëm, ne kemi marrë përsipër një qasje rajonale. Dhoma Amerikane e Tregtisë ka fuar Dhomat e tjera Amerikane në rajon dhe ato janë i janë përgjigjur ftesës. Dhomat Amerikane nga Shqipëria, Kosova, Maqedonia dhe Mali i Zi do të mblidhen në Tiranë për herë të parë, më datën 13 nëntor 2013, në mënyrë që të identifikojnë mundësitë e shtrirjes së degëve të anëtarëve tanë ekzistues në tregjet fqinje. Ndërsa mund të jetë e vështirë për të tërhequr një firmë nga SHBA-ja për të ardhur drejtpërdrejt në Shqipëri, është shumë më e mundur për të tërhequr firmat ekzistuese Amerikane nga rajoni që të shtrijnë degët e tyre në Shqipëri dhe e kundërta. Ne jemi të vendosur të promovojmë këtë.

Së dyti, ne po mbështesim Forumin e Sipërmarrjes në Ballkan (Balkan Venture Forum), Forum i cili do të mbahet në Tiranë, më datë 14 dhe 15 nëntor. Ky Forum synon posaçërisht rritjen e kapitaleve investuese në Shqipëri dhe në rajon. Ka një fokus te qartë të Qeverisë në drejtim të kredidhënies nga bankat dhe aktivizimin e depozitave, megjithatë, çështja me të vërtetë fillon me tërheqjen e investimeve të kapitalit.

Për çdo dollar investim të kapitalit të huaj në vend që bizneset shqiptare tërheqin, ata kanë potencial për të aktivizuar deri në pesë dollarë në kreditimin bankar. Kështu, efekti multiplikativ i kapitalit privat në ekonomi është i qartë. Shqipërisë i mungojnë fonde të kapitalit dhe ka nevojë dëshpërimisht për tërheqjen e tyre. Çfarëdo drejtimi që mund të marrë investimi, do të krijojë një shtresë të re të kapitalit për bankat ekzistuese për kredidhënie dhe likuiditeti i tregut do të përmirësohet dukshëm.

Dhoma Amerikane e Tregtisë do të vazhdojë të adresojë çështje të rendësishme tek autoritetet qeveritare në fushat ku ne mendojmë se Shqipëria mund të përmirësojë. Dhoma do të vazhdojë të ftojë dhe të nxisë investitorët. Pasi investitorët mbërrijnë, ata duhet të kuptojnë që populli shqiptar po ndërmerr hapa pozitive ekonomike në mënyrë që të justifikojnë faktin e qëndrimit dhe investimit në vend.

Duke cituar disa shprehje shqiptare, unë besoj se ka merita puna e relizuar "hap pas hapi", por unë nuk besoj se "avash avash" është qasja më e mirë. Shqipëria do të aderojë në Bashkimin Europian. Unë jam i bindur për këtë. Megjithatë, në këtë ritëm të zhvillimit ekonomik të vendit, Shqipëria do të jetë renditur në fund të Bashkimit Europian dhe anëtarë të tjerë do të jenë të lumtur që Shqipëria të qëndrojë në fund për aq kohë sa ka paqe dhe stabilitet. Nëse Shqipëria dëshiron të ecë përpara ekonomikisht, ajo duhet të marrë iniciativën dhe duhet ta bëjë atë tani. Përmirësimi i tregut të lirë në rajon dhe nxitja e investimeve të sipërmarrjes si gurë themeli për të ardhmen e Shqipërisë. Gjëra pozitive do të zhvillohen që ne ende nuk i parashikojmë nëse kjo formë investimi do të vijë në Shqipëri.

Mark Crawford

President i Dhomës Amerikane të Tregtisë

Opinion

PRIOR TO ANY NEW TAX REFORM

Av. Ardjana Shehi
KALO&ASSOCIATES Law Firm
Head of Tax & Legal Committee at AmCham

The Concluding Statement of the last IMF staff visit in Albania (September 27, 2013) recommends that to start lowering vulnerabilities associated with high debt and rebuilt fiscal buffers against shocks, the Albanian authorities should commit to a credibly low medium terms debt target. From the Concluding Statement it is also understood to recommend that achieving some of the debt target would most of all require sustained fiscal consolidation, and that a comprehensive approach to tax reform is needed. In view of the above, through this article I would like to address some of the existing related concerns with the hope that the necessary measures to be undertaken in the near future by Albania are appropriate and compatible with the Albanian reality, and are effective for sustainable development of Albania.

As a believer that the flat tax in Albania is a good pre-condition for the improvement of tax compliance on the part of the Albanian taxpayers, thus, a good contributor for the decrease of extensive informality in Albania, etc., I am also of the opinion that prior to any new tax reform, such as that related to the introduction of a progressive personal income tax, modifications to the profit tax, etc., the following are needed:

Firstly, immediate effective measures should be implemented in order to improve law enforcement: Any person performing economic activity without being registered for commercial and tax purposes ought to formalize their business and be tax compliant, so that all commercial taxpayers play the market game with the same rules, subject to a fair and impartial implementation and enforcement of the law including rules on fair competition. In addition, all categories of taxpayers *(including individuals, etc.)* as defined by the income tax law, ought to start and continue complying with the relevant legislation. To summarize, tax administration needs to make sure that every single taxpayer, as defined by law, and that according to the law are obliged to pay taxes are actually paying the taxes according to the law. Furthermore the tax administration ought to respect the private initiative and freedom to contract of each and every taxpayer. As part of the business community and as a lawyer of several foreign and multinational companies, I am happy to acknowledge that the request for the investment of Albanian administration in the decrease of informality in Albania comes as a direct appeal from the business community which seek to do business in a healthy, impartial and sustainable legal and economic environment.

Secondly, there is a need to improve the standards of the implementation of the law: there is a need for the law to be implemented fairly and impartially for each and every taxpayers; any piece of existing legislation should be interpreted and implemented by the tax authorities and other relevant authorities in a transparent, fair and impartial way, such including but not limited to the need for transparent and impartial advance ruling, technical decisions, etc., of GDT, the need that any tax audit is performed on the basis of risk assessment implemented fairly and impartially on all categories of taxpayers.

Thirdly, there is a need that the new government to show commitment for achieving and ensuring legal certainty: legal certainty means having legislation *(including the business law and tax legislation)* that is stable and not subject to frequent and unpredictable changes over time, for it to be precise and clear, and to allow people and businesses to predict legal consequences of their actions, especially financial obligations arising from projects and commercial activities. Considering that to date there was a lack of appreciation and attention for legal certainty, considering that the Albanian public administration in particular has a very important role in the effective implementation of the principle of legal certainty, and that the Albanian state is currently undergoing a phase of strengthening of its institutions, I strongly believe there should be much more emphasis and focus on the delivery of effective legal certainty. Everyone must understand that the legal basis for legal certainty is the social contract that is already "signed" with the public and businesses, which has to be implemented based on the principle of good faith. This social contract must lead to the obligation for real actions to avoid any potential for legal uncertainty that may be caused due to lack of sustainability of the law, not being clear and precise, lack of foreseeable legal implications especially when applied to financial obligations, non-observance of the principle of retroactive effect, failure of secondary legislation complying with relevant primary legislation, interpretation of legislation by illegitimate bodies not empowered by the law to do so, failure of public administration bodies and of the judiciary to establish similar practices for similar cases and conditions, and misuse of power. This is vital as, regrettably, the afore-mentioned deficiencies have to date been rather prevalent.

I would like to conclude that any feasible targets related to fiscal and debt sustainability should and would be more reliable if the above was also duly considered. The tax reform should definitely avoid existing public debt difficulties being burdened upon those compliant taxpayers because this, as any further future tax amnesty attempt, will only deteriorate the standard of doing business in Albania and further diminish the confidence and perception that Albania is an attractive country to do business.

This article reflects the opinion of Ms. Shehi who is the Chair of the AmCham Tax and Legal Sub-committee.

The AmCham in Albania itself has not yet taken an official position on the value of the flat tax versus the progressive tax.

Opinion

PARA ÇDO REFORME TE RE TATIMORE

Av. Ardjana Shehi
Studio Ligjore KALO & ASSOCIATES
Drejtuese e Komitetit të Taksave dhe Ligjeve në AmCham

Deklarata Përmbledhëse e vizitës së fundit të zyrtarëve të FMN-së në Shqipëri (27 shtator 2013) rekomandon se për të filluar punën për uljen e problemeve që lidhen me borxhin e lartë dhe për të rindërtuar rezerva fiskale më të forta ndaj goditjeve, autoritetet shqiptare duhet të angazhohen për të pasur një target të besueshëm dhe te ulet në lidhje me borxhin afat-mesëm. Deklarata Përmbledhese e FMN-së lë të kuptohet që për arritjen e disa prej objektivave ne lidhje me borxhin duhet që, mbi të gjitha, të ketë një konsolidim fiskal të qëndrueshëm, dhe se është e nevojshme një qasje e kuptueshme mbi reformën tatimore. Duke pasur parasysh sa më sipër, me anë të këtij artikulli unë do të doja të adresoj disa nga shqetësimet ekzistuese perkatese, me shpresën që masat e nevojshme që duhet të ndërmerren në të ardhmen e afërt nga Shqipëria janë të përshtatshme dhe në përputhje me realitetin shqiptar, dhe janë efektive për zhvillimin e qëndrueshëm të Shqipërisë.

Duke patur besimin se regjimi i takses se sheshtë në Shqipëri është parakusht për përmirësimin e zbatimit të legjislacionit fiskal nga ana e tatimpaguesve shqiptarë, pra, një kontribues i mirë për uljen e informalitetit të gjerë në Shqipëri, etj., jam e mendimit se para ndonje reforme të re tatimore, të tilla si futja e një tatimi progresiv mbi të ardhurat personale, ndryshime në tatimin mbi fitimin, etj., nevojitet si vijon:

Së pari, masa të menjëhershme efektive duhet të zbatohen në mënyrë që të përmirësohet zbatimi i ligjit: Çdo person që ushtron veprimtari ekonomike pa qenë i regjistruar për qëllime tregtare dhe tatimore duhet të formalizojë veprimtarinë e tij tregtare dhe të jetë në përputhje me legjislacionin tatimor, në mënyrë që të gjithë tatimpaguesit të luajnë në treg me rregulla të barabarta, duke iu nënshtruar zbatimit të drejtë dhe të paanshëm të ligjit, përfshirë këtu rregullat e konkurrencës së ndershme. Përveç kësaj, të gjitha kategoritë e tatimpaguesve (duke përfshirë individët, etj.), të përcaktuara ne ligjin e tatimit mbi të ardhurat, duhet të fillojnë t'i nënshtrohen legjislacionit përkatës. Në përmbledhje, administrata tatimore duhet të sigurohet që çdo tatimpagues, pa përjashtim, siç përcaktohet me ligj, të jetë i detyruar të paguajë tatimet/taksat dhe t'i paguajë ato sipas ligjit. Gjithashtu, administrata tatimore duhet të respektojë iniciativën private dhe lirinë kontraktore të cdo tatimpaguesi. Si pjesë e komunitetit të biznesit, dhe si avokate e disa shoqërive të huaja dhe shumëkombëshe, kam kënaqësi të deklaroj se kërkesa për një investim të administratës shqiptare në uljen e informalitetit në Shqipëri vjen si një kerkese e drejtpërdrejtë nga komuniteti i biznesit, i cili kërkon mundësinë për të ushtruar veprimtarine ekonomike në një mjedis ligjor dhe ekonomik të shëndetshëm, të paanshëm dhe të qëndrueshëm.

Së dyti, është e nevojshme qe të përmirësohen standartet e zbatimit të ligjit: është e nevojshme që ligji të zbatohet në mënyrë të drejtë dhe të paanshme për çdo tatimpagues, çdo pjesë e legjislacionit ekzistues duhet të interpretohet dhe të zbatohet nga organet tatimore dhe autoritetet e tjera përkatëse në mënyrë transparente, të drejtë dhe të paanshme, duke përfshirë, por pa u kufizuar, ne nevojën për interpretime zyrtare, vendime teknike, etj., transparente dhe të paanshme, nga ana e DPT-së, nevojën që çdo kontroll tatimor të jetë kryer në bazë të vlerësimit të riskut të zbatuar në mënyrë të drejtë dhe të paanshme për të gjitha kategoritë e tatimpaguesve .

Së treti, është e nevojshme që qeveria e re të tregojë se është e angazhuar për arritjen dhe vendosjen e sigurisë juridike: siguria juridike do të thotë që legjislacioni (duke përfshirë ligjislacionin tregtar dhe legjislacionin tatimor) është i qëndrueshem dhe nuk është subjekt i ndryshimeve të shpeshta dhe të paparashikueshme, si dhe është i saktë dhe i qartë, dhe që lejon individët dhe bizneset të parashikojnë pasojat ligjore të veprimeve të tyre, veçanërisht detyrimet financiare që rrjedhin nga projektet dhe aktivitetet tregtare. Duke pasur parasysh se deri më sot ka pasur një mungesë të vlerësimit dhe vëmendjes për sigurinë juridike, dhe duke pasur parasysh se administrata publike shqiptare në veçanti ka një rol shumë të rëndësishëm në zbatimin efektiv të parimit të sigurisë juridike, dhe se shteti shqiptar është duke kaluar një fazë të forcimit të institucioneve të tij, unë besoj se duhet të ketë shumë më tepër theks dhe vëmendje në ofrimin e sigurisë efektive juridike. Çdokush duhet të kuptojë se baza ligjore për sigurinë juridike është në fakt kontrata sociale që tashmë është "nënshkruar" me publikun dhe bizneset, e cila duhet të zbatohet duke u bazuar në parimin e mirëbesimit. Kjo kontratë sociale duhet të çojë në detyrimin për veprime reale për të shmangur çdo mundësi për paqartësi ligjore që mund të shkaktohet për shkak të paqëndrueshmërisë së ligjit, duke mos qenë i qartë dhe i saktë, mungesës së parashikueshmerise së ndikimeve ligjore sidomos kur zbatohet për detyrimet financiare, mosrespektimin e parimit të efektit prapaveprues, mospajtueshmërinë e akteve nënligjore me aktet ligjore kryesore, interpretimin e legjislacionit nga organe të paautorizuara me ligj për të bërë këtë, dështimin e organeve të administratës publike dhe të gjyqësorit për të krijuar praktika të ngjashme për raste dhe kushte të ngjashme, si dhe keqpërdorim të pushtetit. Kjo gjë është me rëndësi jetike, sepse, për fat të keq, deri më sot kanë mbizotëruar mangësitë e sipërpërmendura.

Do te doja të përfundoja me mendimin se çdo objektiv i mundshëm në lidhje me qëndrueshmërinë fiskale dhe të borxhit duhet dhe do të jenë më i besueshëm në qoftë se sa u shpreh më lart merret parasysh ashtu sic duhet. Reforma tatimore duhet patjetër të shmangë që vështirësitë e borxhit publik të ngarkohen mbi ata tatimpagues që kane qene dhe janë të rregullt, sepse kjo, si çdo përpjekje e mëtejshme në të ardhmen për amnisti fiskale, vetëm do të përkeqësonte standardin e të bërit biznes në Shqipëri dhe do të zvogëlonte edhe më tej besimin dhe perceptimin se Shqipëria është një vend tërheqës për të ushtruar veprimtari ekonomike.